

**DNEŠEK
V BIBLICKÉ
PERSPEKTIVĚ**

I/1

Biblické úkoly mládeže

DNEŠEK V BIBLICKÉ PERSPEKTIVĚ I/1

Biblické úkoly mládeže

Překlad Jana Szkutová

Upravila Pavla Šustková

Ilustrace Olga Pazerini

Technická redakce Stanislav Bielik, Miroslav Priehradný

Vydal Advent-Orion s.r.o., Vrútky

pro oddělení mládeže Česko-Slovenské unie CASD

Tisk Tlačiareň alfa PRINT, Martin

ISBN 80-88960-41-X

OBSAH

Ježíš z Nazareta

1. Revolucionář z Nazareta	7
2. Rabín Ježíš z Nazareta	15
3. Prorok z Galileje	23
4. Ježíš - Mesiáš	31

Mimokřesťanská náboženství

5. Mohamed - prorok	39
6. Hinduismus a buddhismus	49
7. Buddha, Bráhma, Mohamed - a Ježíš	57
8. Úkol ještě není splněn	65

Jak studovat Bibli

9. Pán Bůh, který ti chce něco říct	73
10. Pán Bůh ti chce odpovědět	81
11. Studium jako rozuzlování	89
12. Hledej jako archeolog	97
13. Jak studovat Bibli?	105

Osobní dopis místo recenze

Milí kamaráde,
milá kamarádko!

Je to celosvětová rarita, že zde existuje církev, která má na celém světě jako součást bohoslužby biblické studium - sobotní školu. Jsou do ní zapojeni lidé různého vzdělání, z nejrozličnějších kultur, lidé s různým společenským postavením, mladí i staří. Protože poznávání Boha prostřednictvím Písma lidi sjednocuje. Každá věková skupina má však jiné potřeby a klade si jiné otázky.

A právě na potřeby mladých lidí na přelomu tisíciletí bychom rádi odpověděli nabídkou biblických úkolů, jejichž první čtvrtletí právě držíš v rukou. Pod názvem „Dnešek v biblické perspektivě“ chceme spolu hledat čestné a biblické odpovědi na otázky, které trápí v první řadě mladé lidi. Každé čtvrtletí budeme studovat tři tematické celky. (Studijní plán najdeš na zadní straně obálky.) Budeme porovnávat křesťanství s jinými náboženstvími, studovat některé biblické knihy, věnujeme dost času i aktuálním etickým tématům. Nahlédneme do historie, budeme se také věnovat osobnosti toho, po kterém se všichni jmenujeme „kristovci“. A to vše proto, abychom ti pomohli najít vlastní místo v křesťanském světě. Abys ses mohl nasměrovat na smysluplný život, v kterém víra pomáhá.

Chceš to vzít jako příležitost, nebo máš mírné obavy, zda to zabere? Je to jako ve sportu. Tvé výsledky budou přímo úměrné úsilí a času, který si pro studium vyčleníš v každodenním bohatém programu. Základem je pravidelnost a vytrvalost. Nejde o to, kdo bude nejlepší. Křesťanství je přece sport, v kterém mohou vyhrát všichni, tedy i Ty.

Když Tě toto studium nasměruje k rozhodnutím, která pozitivně ovlivní celý Tvůj život, budeme rádi. Protože jenom trvalá změna ve Tvém životě a Tvůj vliv v kolektivu mládeže, do kterého patříš, může dát naší práci motivaci a skutečný smysl.

Za redakční kolektiv biblických úkolů pro mládež:

Stano Bielik, Pavla Šustková, Petr Adame, Daniel Dobeš, Jaroslav Šlosárek, Olga Pazerini...

JAK NA TO?

Každý úkol je tematicky ucelený a rozdělený do jednotlivých dní. A na jeden den je studijního materiálu tak akorát dost. Nechat si to vše na pátek večer by byl ten největší nesmysl. Asi jako bys chtěl několikahodinovým tréninkem dohnat týden nečinnosti. V tom případě bys z toho neměl požehnání, nanejvýš „duchovní svalovou křeč“.

Podívejme se na úkol. Jsou v něm následující znaky:

Najdeš zde základní text a úvodní otázku. Proč jsme ho za tebe nevypsali? Ne, že bychom šetřili papírem. Když si však otevřeš svou Bibli, určitě tam objevíš mnohem více než jen odpověď na jednu otázku.

V poznámce najdeš mnoho informací. Podtrhni si, co je pro tebe nové a podnětné. A nestyď se o tom mluvit s kamarády. Možná budeš překvapen jejich reakcí.

I během dne si můžeš vzpomenout na to, co jsi studoval ráno. A večer už budeš možná mít svou přesnou odpověď. Vrať se k úkolu a poznámenej si na volné místo dole na stránce, k čemu jsi dospěl.

Nejdůležitější informace zkrácené do několika heslovitých poznámek. Ty si ale musíš nutně uložit. Jinak se ti celotýdenní bádání ztratí v záplavě informací, které ti v průběhu týdne prošly hlavou.

Otázky k diskuzi by měly pomoci rozběhnout diskuzi na dané téma v třídě mládeže. Ještě důležitější jsou však otázky, které si vytvoříš ty sám.

Poznamenej si, co bylo pro tebe nové:

Čemu jsi nerozuměl, v čem jsi změnil dosavadní názor, co nového jsi zjistil...

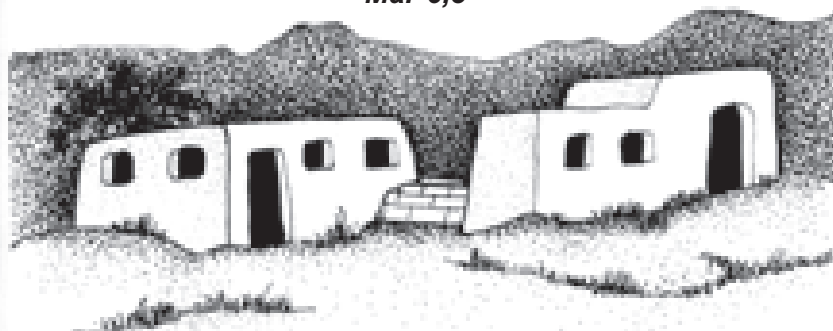
K čemu ses tento týden na základě biblického studia rozhodl? S jakým úspěchem? Vyzkoušel sis to?

A co v sobotu?

Když při se při probírání v sobotní škole dokážeš podělit s ostatními o své obavy, zážitky, rozhodnutí, úspěchy a zklamání, potom se pro tebe třída mládeže stane kolektivem dobrých přátel a hodina biblického studia tou nejhezčí částí soboty.

REVOLUCIONÁŘ Z NAZARETA

*„Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův,
Josefův, Judův a Šimonův?
A nejsou jeho sestry tady u nás?“
Mar 6,3*

Po delší době přišel do rodného města. Je učitel a učí ve škole, tedy židovské. V synagóze. „Jak je moudrý! A co umí! Úžasné! Odkud je?“ „Ale to je přece tesařův syn! Známe jeho matku a bratry. Jsou tu i všechny jeho sestry! Odkud to tedy ten člověk všechno má?“ (Mat 13,54-58) Od té doby, co opustil Nazaret a bydlel v Kafarnaum, o něm mnoho slyšeli. A když se teď znovu vrátil, jdou se na něho podívat zblízka. Šíří se rozruch. O učiteli se hodně mluví. Jsou to nejrůznější zprávy, pravdivé i zkreslené. Moc neschází, aby se snad daly vypsát nápisy:

- Hledá se
- ◆ Ježíš z Nazareta
 - ◆ prorok
 - ◆ rabín
 - ◆ Mesiáš
 - ◆ Dělá zázraky!
 - ◆ Velmi nebezpečný člověk!
 - ◆ Vysoká odměna: 30 denárů.

Neděle

Marek 6,3

Proč byli lidé tak udiveni, jak je Ježíš moudrý a jak mimořádné věci dělá?

Kdo to vlastně je?

Obyvatelé Nazareta byli zmateni. Tesař - jak je to možné?

I na konci 20. století se můžeme ptát, co udělal tento člověk, že se miliony, ba miliardy lidí považují ještě dnes za jeho stoupence a učedníky. (Vždyť jeho stoupenci jsou křesťané = kristovci!)

Co bylo na něm tak zvláštního? Někteří ho v té době měli za osvoboditele, jiní za velkého myslitele, další naopak za blouznivce. Někteří v něm viděli proroka, fanatika, podivína, jiní Božího vyslance.

V dalších staletích byli jeho stoupenci pronásledováni, mučeni, upalováni, protože se k němu veřejně přiznávali. Někteří církevní otcové v prvních staletích byli přesvědčeni, že je to obyčejný člověk, jiní v něm naopak viděli božskou bytost.

Ve středověku se na něj dívali jako na krále, který sedí v nebi na trůnu.

V 19. století jej teologové považovali za velkého intelektuála, který pohrdal obyčejnými lidmi. Vypráví se, že někteří socialisté si věšeli na kříž červenou stuhu. Pro ně byl Ježíš prvním socialistou. Jiní zase v té době popřeli i jeho existenci.

Ve 20. století, zvláště v 60. letech, jej mnozí považovali za vzbouřence, povstalice a obránce svobody.

K zamyšlení

- ♦ Kým je Ježíš z Nazareta pro tebe?
- ♦ Změnilo by se něco v tvém vztahu k němu, kdyby nebyl tesařem, ale třeba ředitelem banky?
- ♦ Jaký význam tedy připisuješ povolání?

Pondělí

Jan 12, 20.21

O co prosili Filipa někteří poutníci přicházející z ciziny?

Kde Ježíše hledat?

Jednalo se o lidi, kteří nebyli Židé, ale žili jako Židé. Nebyli však ještě pokřtěni ani obřezáni (Skut 13,43). Chtěli vidět tesaře z Nazareta a seznámit se s ním. Pokud se i ty chceš s Ježíšem seznámit, můžeš to udělat prostřednictvím nějakého křesťanského společenství. Vezmi si telefonní seznam. Pod heslem církev najdeš celou řadu církevních společenství. Můžeš si vybrat: římskokatolická, československá husitská... Nebo některou z těch malých, které jsou snad blíží pravdě?

Můžeš si vybrat. Samozřejmě to nemusí být pouze církve. Můžeš hledat i jinde a seznámit se z různými skupinami jako Jesus People, Děti Boží, Mládež pro Krista apod. Jejich názory přitahují, ale je to skutečně to, co hledáš?

Pokud ti jde o setkání s Ježíšem, musíš hledat především v Bibli. Stačí ji otevřít. Nejedná se o nějakou vědeckou knihu, nenajdeš v ní přehled teorií. Je to kniha, která přináší evangelium, klíčově důležitou, základní dobrou zprávu.

V ní se seznámíš s lidmi, kteří s Ježíšem mluvili, jedli a žili. Připoj se k nim a poslouvej, co ti říkají. Souhlasíš s nimi? Musíš se rozhodnout sám. Oni jediní ti mohou podat informace z první ruky. Nemáš jinou možnost. Zkus to! Na tuto cestu se vydáme společně.

K zamyšlení

- ♦ Pokud chceš hledat s námi, studuj pečlivě tyto úkoly a čti Bibli. Určitě nebudeš litovat.
- ♦ Čtyři týdny teď budeme uvažovat o Kristu. Navrhuji ti projít za tu dobu jeden Kristův životopis - Lukášovo evangelium. Má 24 kapitol. Když budeš po šest dnů v týdnu číst denně jednu kapitolu, prostuduješ za měsíc celé evangelium. To se dá a stojí to za to!

Úterý

Luk 4,16

Jak se Ježíš účastnil sobotních židovských aktivit v synagóze?

Rabín?

Čti Luk 1,1-4

Čtyři evangelisté se pokusili sepsat život Ježíše Krista. My se budeme držet vyprávění jednoho z nich, Lukáše, který se na začátku své knihy zmiňuje o tom, že pečlivě prozkoumal vše, co se týká Ježíše. A tak vše, o čem Lukáš píše, je podle něj pravdivé a věrohodné. Ověřme si to!

Čti Luk 4,16-22

Ježíš byl Žid a každý týden chodil do synagógy. Nebyl pouhým divákem, ale aktivně se účastnil shromáždění. Když přišel do Nazareta, četl v synagóze pasáž z Písma určenou na ten den. Byl to text z proroka Izajáše, vlivného pisatele, nazývaného často králem proroků.

Když Ježíš skončil, posadil se a promluvil k ostatním. Zvyk vyžaduje, aby Židé, když mluví o Bohu, na znamení podřízenosti seděli. Ježíš začal vykládat to, co právě přečetl. Byl to velký učitel. Mnoho biblických textů nám ukazuje, že učil s velkou autoritou. (Později s ním všude chodila skupinka učedníků, jak tomu bylo zvykem i u ostatních rabínů z Nazareta.)

Ježíši se konečně naskytla příležitost oznámit i svým krajanům dobrou zprávu. Zdá se, že jeho slova padla do úrodné půdy. Lidé byli udiveni způsobem, jak vykládal Písmo. Souhlasili s ním, i když se ptali, zda je to skutečně syn tesaře, který bydlí o několik ulic dál. „Což to není syn Josefův?“

K zamyšlení

- ♦ Ježíš byl rabín, učitel. Dovedeš si ho představit jako svého učitele nebo mistra? Čím by se asi lišil od tvých učitelů?

Středa

Luk 4,24

Jak vnímal Ježíš své okolí? Bylo by to podobné i dnes?

Prorok?

Čti Luk 4,23.24

Ježíš si všiml udivených pohledů posluchačů. Zpočátku souhlasili s tím, co říkal, ale postupně, jak byla jeho slova stále adresnější, rostla i jejich nedůvěra. Ježíš to zpozoroval: „Jistě mi řeknete toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe.“ Otázka: „Což to není syn Josefův?“ najednou dostává negativní podtón. Co si o Ježíšově chování myslíš ty? Byl taktní? Choval se diplomaticky? Ježíš četl jejich myšlenky. Chtěli, aby to, „o čem slyšeli, že se dalo v Kafarnaum, učinil i u nich doma“, v Nazaretě.

Byli obyvatelé Nazareta žárliví nebo prostě nechtěli poslouchat Ježíšovo kázání? Byla to jejich touha po senzaci nebo zvědavost? Všechno je možné, protože v Kafarnaum, městečku vzdáleném poze 30 km severně od Nazareta - tam se děly divy!

Když si přečteš evangelia (a je dobré si je přečíst někdy „v kuse“), uvědomíš si, že Ježíš dělal skutečné divy. Uzdravoval nemocné, vyháněl zlé duchy a křísil mrtvé. To se hned tak nevidí!

A podobné věci chtěli vidět i obyvatelé Nazareta. Ale i kdyby tam Ježíš dělal sebevětší zázraky, lidem by se nezavděčil. A to si Mistr moc dobře uvědomoval. V Nazaretu byl persona non grata (nevítaná osoba). Byl podezřelý, protože bydlel o několik ulic dál.

K zamyšlení

- ♦ Měli obyvatelé Nazareta zájem o duchovní věci nebo ne? Proč tak soudíš?
- ♦ Je pro tebe jednodušší přijmout kritiku od ředitele školy, nadřízeného v práci nebo od souseda? Proč?

Čtvrtek

Luk 4,25-29

Proč Ježíš připomínal události ze Starého zákona? Pochopili ho?

Zrádce?

Ježíš hovořil přímo a otevřeně. Šlo mu o popularitu? Určitě ne. Heslem tohoto rabína a proroka z Nazareta bylo zůstat přímý a otevřený. Říkal, co si o věci myslí. Vezměme například v úvahu, co se stalo v době proroka Elijáše. Bůh poslal proroka Elijáše do ciziny k jedné chudé ženě, aby jí pomohl. Přemýšlejme chvíli o tom. Proč se Ježíš zmiňuje o Eliášovi? Je to jasné. Tohoto velkého proroka nikdo z lidí neposlouchal. Nevěřili mu a měli ho za podivína. Ale copak nevzkřísil mrtvého? A nenaplnil trochou oleje mnoho džbánů? Dělal to proto, že chtěl být jiný než ostatní? Vůbec ne. Pomohl jedné ženě pohance v její chudobě, ale nevěnoval se ženám z Izraele, které nechtěly naslouchat jeho ani Božímu hlasu. A co vy, Nazaretští? Co si myslíte o Eliášovi? V Izraeli bylo mnoho malomocných, ale žádný z nich k prorokovi nepřišel. Zato nepřítel Izraelců přišel. Dokážete si to představit? Aramejský velitel vojska! A byl uzdraven, protože věřil slovům Božího proroka. Ale vy, Nazaretští, tomu nevěříte.

Byli Eliáš a Elíša zrádci? Ne, ale když je někdo povoláný Bohem a nikdo z vyvoleného národa ho neposlouchá, musí se obrátit k jiným lidem. Řekněte mi, Nazaretští, jste otevřeni pro to, co dělám v Božím jménu? Vidím, že ne.

Nazaretští vyhnali Ježíše z města až na sráz hory, odkud jej chtěli svrhnout dolů, ale nepovedlo se jim to.

Ježíšův proslov totiž zasáhl formálnost jejich náboženství. Vycítili, jak tvrdá je pravda, že se odvrátili od Boha. (Boha, jehož Poslaným je právě tento Ježíš!) A říká jim to muž, který vyšel z chudoby, z nízké společenské třídy.

K zamyšlení

- ♦ Proč milující Ježíš, laskavý Boží Syn, tak napadal lidi, blízko nichž vyrostl a žil?
- ♦ Jak reaguješ, když ti kazatel něco vytkne? Bráníš se, vztekáš se? Přestaneš chodit do sboru? Uražíš se? Nebo polkneš a přijmeš to, co ti říká?

Pátek

Luk 4,29.30

Jak to vše dopadlo?

Propagátor sociální reformy?

V Nazaretu Ježíš neuspěl. Lidé jej nepřijali. Nepřipustili, aby je poučoval nějaký tesař, třebaže kázal dobře. Už tak bylo pro ně těžké přijmout všechny zázraky, které udělal v Kafarnaum, a ne u nich. Možná si o sobě moc mysleli. A navíc, byl to přece jenom pouhý tesař.

Škoda, že nevíme, co přesně Ježíš říkal o textu Izajáše. Přesto nám mohou něco napovědět reakce Nazaretských. Kázání mělo zřejmě převratné myšlenky. Podívejme se do 18. a 19. verše: „Abych přinesl chudým radostnou zvěst (finanční pomoc?), abych vyhlásil zajatcům propuštění (všeobecná amnestie?), slepým navrátíl zrak (konec almužnám a milodarům?), propustil zdeptané na svobodu (určitě tím myslel otroky nebo konec zneužívání levné pracovní síly?).“ Možná měl Ježíš na mysli psychickou podporu (v tom případě už není třeba žádných psychiatrů).

Ne, Ježíši, s takovým sociálním programem na nás nechod'. Chytře jsi to vše zabalil pod náboženský plášť. Kryješ si záda náboženstvím a tím, že je milostivé léto (zákon předepsaný Mojžíšem). Ale na to zapomeň! Nepotřebujeme revoluci, ani žádné přísné metody.

Jaká škoda pro Nazaretské! Ježíš by se nebyl vrátil do Kafarnaum. Ale kvůli reakci Nazaretských musel projít jejich středem a brát se dal. Tito lidé nechtěli mít nic společného s Ježíšem (jako dříve s Eliášem a Elíšou). Jejich představy se totiž úplně lišily.

K zamyšlení

- ♦ Ježíšův program Nazaretské neoslovil. Jak rozumíš tomuto programu? O co šlo Ježíši především?
- ♦ Které body Ježíšova programu bys podpořil? Které se ti zdají nepřijatelné? Proč se obyvatelé Nazareta tak rozhořčili, že chtěli Ježíše svrhnout ze skály?

Uložit

1. Ježíš pocházel z tesařské rodiny, byl zbožným Židem a velkým učitelem.
2. Evangelia jsou nejspolehlivějšími informacemi o Ježíšově životě.
3. Ježíš přinesl radikální poselství ve prospěch utlačovaných.
4. Přijetí Ježíše v Nazaretě je prarotypem lidských reakcí na jeho zvěst.

Otázky k diskuzi

1. Ježíš Nazaretský je

- ♦ pro římské katolíky: trpící Vykupitel
- ♦ pro ortodoxní: druhá osoba božské trojice
- ♦ pro protestanty: Boží služebník
- ♦ pro Jesus People: něžný Pán Ježíš
- ♦ pro Židy: bratr Jošua

Co z toho je ti nejbližší? Jaká pojetí má nejbliže k Bibli?

2. Kým je Ježíš pro adventisty?

Kým je pro členy tvého sboru? Hovořil jsi o Kristu s někým ze sboru?

Víš, co pro něj Kristus znamená?

3. Ježíš byl Židem. Co to pro tebe znamená?

Má Ježíš ještě něco společného s dnešními Židy?

4. Kde nacházíš nejděčnější posluchače, když mluvíš o své víře?

- v rodině,	- ve vlaku u spolucestujících,
- ve třídě,	- při sportu,
- o prázdninách,	- když se setkáš s kamarádem

Co z toho vyvozuješ?

5. Co pro tebe znamená Ježíšovo poselství týkající se:

a) chudých na tomto světě,	c) slepých,
b) vězňů,	d) těch, kteří trpí morálně?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

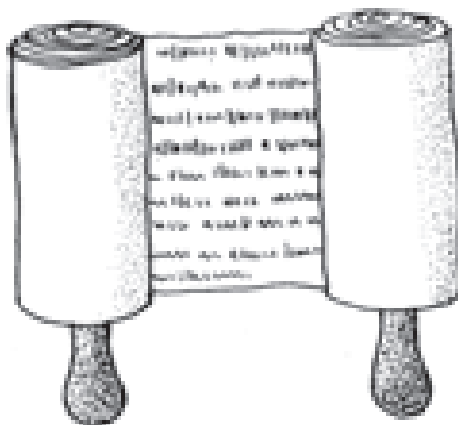

Moje rozhodnutí:

RABÍN JEŽÍŠ Z NAZARETA

„Po třech dnech jej našli v chrámě,
jak sedí mezi učiteli,
naslouchá a dává jim otázky.“

Luk 2, 46

Židé tráví spoustu času studiem. Učí se o dějinách svého národa a o tom, jak Bůh Jahve zázračným způsobem zasahoval do jejich historie.

V takovém studijním společenství se Ježíš cítil dobře. Vyrosl v něm. Až do dvanácti let studovaly židovské děti Starý zákon, od dvanácti let je začal vyučovat rabín. Nevíme jistě, zda i Ježíše nějaký rabín vyučoval, ale když přišel s rodiči do Jeruzaléma, vyhledal místo, kde se vyučovalo. A tam, v chrámě, ho rodiče našli, jak sedí mezi učiteli a klade jim otázky.

V Izraeli bylo v té době mnoho slavných učitelů. Každý z nich založil a řídil svoji školu:

Rabín Hillel zdůrazňoval lásku k bližnímu, která je shrnutím Božího zákona.

Rabín Shammai považoval podobně jako Ježíš manželství za nerozlučitelné.

Rabín Gamaliel později bránil Petra a Jana před veleradou a byl Pavlovým učitelem.

Neděle

Jan 1,38

Jakou otázku položili Ježíši dva Janovi učedníci? Co se stalo potom?

Nový učitel

Dva mladí galilejští rybáři, Jan a Ondřej, přišli k Jordánu, aby se nechali od Jana pokřtít. Stali se jeho učedníky. Nevíme, jak dlouho s Janem Křtitelem chodili, ale to není důležité. Podstatné je, na koho jim Jan ukázal. Nasměroval je totiž na Ježíše. Oba učedníci pochopili, že je pro ně důležité odevzdat se Kristu, přijmout jeho učení a způsob života. Sami pocházeli z Galileje a dokonce mluvili stejným nářečím jako Ježíš.

Otázka, kterou tito dva učedníci ohledně bydlení Ježíši položili, vyjadřovala vlastně jejich nesmělost. Nezajímali se totiž ani tak o to, kde Ježíš bydlí, ale chtěli jej blíže poznat a seznámit se s ním. Určitě si kladli spoustu otázek, na které sami nedokázali odpovědět. Ondřeje to znepokojovalo. Oba dva se rozhodli stejně - chtěli se stát Ježíšovými učedníky.

Ale nebylo to tak jednoduché, jak se na první pohled zdá. Učedník se musel vzdát mnoha věcí. Pokud se chtěl stát velkým učitelem, bylo mnohdy třeba na dlouhou dobu odejít z domu (rabín Akiba odešel na 12 let). Navíc takový člověk potřeboval hodně peněz, aby si mohl rabínskou školu zaplatit.

Když byl rabín Hillel ještě žákem, neměl dostatek peněz, aby mohl chodit do školy. Proto vylezl na střechu, odkud poslouchal svého učitele. Jednou v zimě ho dokonce našli napůl zmrzlého.

Jan a Ondřej si zřejmě úplně neuvědomovali, co je čeká, když se chtějí stát učedníky nového rabína, ale důvěřovali Janovi, že jim ukázal správným směrem.

K zamyšlení

- ♦ Pokud by sis měl vybrat učitele, který by ti ukázal cestu k Bohu, jaké vlastnosti by měl mít?

Luk 9, 58

Kde bydlel Ježíš? Jak rozumíš tomuto verši?

Chudý, ale vzdělaný

Nevíme, zda byl Ježíš ve své době hodně známý, ale už to, že jej oslovovali Rabbi (Mistře, Učiteli), o něčem svědčí. Být mistrem, učitelem, znamenalo se určitým způsobem obětovat. Většina učitelů totiž nebyla finančně zajištěna a mnoho z nich se živilo manuální prací:

Rabín Hillel byl nádeníkem.

Rabín Shamma tesařem.

Rabín Jochanan ben Zakkai byl obchodníkem.

Rabín Akiba zase pastýřem.

Rabín Ježíš byl tesařem jako rabín Schamma. Tito lidé tedy moc pohodlný život neměli a i když se stali rabíny, pokračovali ve své manuální práci. Někdy dokonce žáci svým učitelům přispívali určitým obnosem, třebaže vyučování bylo zdarma. Rabíni využívali pohostinnosti jiných lidí, dostávali od nich různé dary a pobírali část desátků určených pro chudé.

Rabíni byli často chudí. Nejslavnější učitel práv rabín Akiba musel spát i se svou ženou v zimě na slámě. V důsledku velkého sucha neměl rabín Jochanan ben Zakkai ani kousek chleba k jídlu. Jiný rabín, Juda ben Ullai, měl jen jeden kabát, který si museli s manželkou střídat.

Ani rabín Ježíš se těmto pravidlům nevymykal. Pocházel z chudé rodiny (dokazuje nám to oběť, kterou přinesli jeho rodiče, jak o tom mluví Luk 2,24), musel se smířit s nouzí a odříkáním (Luk 9,58), někdy u sebe neměl žádné peníze (Luk 20,24) a přijímal pomoc žen, které chodily s ním. Určitě žil v těžkých podmínkách.

Matouš nám říká, že Ježíš odešel z Nazaretu do Kafarnaum, kde začal působit (Mat 4,13).

K zamyšlení

- ♦ Chceš se stále ještě stát žákem tohoto chudého učitele nebo se raději chceš o něm dovědět něco víc, než mu řekneš své ano?

Úterý

Jan 3,2

Co věděl noční návštěvník o Ježíši? Sdílíš s Nikodémem jeho názor?

Vysoce vážený

Jak by ses cítil, kdyby tě učitel před všemi pochválil za vynikající práci, kterou jsi odvedl? Určitě bys zářil radostí a byl bys hrdý. Někdy dokonce i učitelé sami přiznají, že by práci neodvedli lépe.

Rabín Nikodém jim byl podobný. Pravděpodobně se vzdělával ve škole rabína Hillela a v době, kdy se setkal s Ježíšem, byl významným členem židovské rady. Pověst o Ježíši se donesla až k němu. Možná se už dříve snažil něco o něm dovědět nebo byl při tom, když Ježíš kázal a učil. V každém případě je jisté, že nezakrýval svůj obdiv ke galilejskému učiteli. Nelze lépe vyjádřit pochvalu rabínovi, než mu říct, že přišel od Boha. Nikodém podobně jako ostatní (říká: víme), dospěl ke správnému závěru.

K čemu jsi dospěl ty?

Čti Jan 3,3-21.

Je i pro tebe Ježíš Učitelem poslaným od Boha? Necháš si od něj poradit, myslím na rady zaznamenané v evangeliích? V nich najdeš moudrost, jakou nenajdeš ve škole ani v žádné knize. Moudrost, která ti bude ukazovat cestu k novému životu, ke znovuzrození. I Nikodém prožil něco podobného.

Přečti si ještě jednou rozhovor těchto dvou učitelů a udělej si z něho pro sebe závěr.

K zamyšlení

- ♦ Proč se Ježíš neomezil jen na popovídání o náboženství, ale přímo vyzval Nikodéma ke znovuzrození? Rozuměl Nikodém pojmu „znovu se narodit“? Jak tomu rozumíš ty?

Mar 12,30.31

Které přikázání je podle Ježíše největší? Jak bys jej shrnul svými slovy?

Největší přikázání

Otázku, kterou položil zákoník Ježíši (Mar 12,28-34), můžeme vyjádřit i takto: Co je předmětem Božího zákona? Jak ho lze shrnout? Které přikázání je nejdůležitější?

Ježíšova odpověď začíná vyznáním víry každého Žida: „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný.“ Potom Ježíš cituje zákon lásky vůči Bohu (5 Moj 6,4.5) a vůči bližnímu (3 Moj 19,18). Ježíš neřekl nic nového. Dal správnou odpověď ze Starého zákona, která se dá vyjádřit jedním slovem - láska.

Ježíš říká: Nejsem rabín, který by snižoval význam tóry. Naopak, chci, aby lidé brali moje učení vážně. Boží rady jsou velice důležité a celý svět je na nich závislý. Pozor na ty, kteří by zlehčovali nebo zrušili jediné přikázání (viz Mat 5,17-19).

Ježíš zde mluví o nejmenším přikázání (Mat 5,19) a v jiné situaci o největším přikázání (Mat 12,31). Malé přikázání v hebrejštině znamená nepatrné, lehké nebo málo důležité a velké můžeme přeložit jako závažné, významné a důležité. Malá přikázání obsahovala ustanovení týkající se peněžní oblasti, zvyků a některých obětí. Velká přikázání se týkala morální a duchovní oblasti.

Učitel z Nazareta se nám zde ukazuje jako obránce Božího zákona. Tento zákon nesmíme měnit ani upravovat podle sebe.

K zamyšlení

- ♦ Která Boží rada je podle tebe v tóře (5 knih Mojžíšových)) nejdůležitější?
- ♦ Seřadil bys přikázání desatera (2 Moj 20) podle důležitosti?

Čtvrtek

Mat 5,20

Jaký závazek očekává Bůh od těch, kteří znají a studují jeho Slovo a jeho Zákon?

Přesnější výklad

Myslíš, že toho Ježíš požadoval po svých učednících příliš? Zřejmě mu šlo o to, aby jejich náboženství bylo opravdovější než to, které se projevovalo kolem. V další části této kapitoly Ježíš nerozebírá každé samostatné přikázání, ale jde dál, hlouběji. Čte mezi řádky, o co jde tazateli, a dává jasnější a přesnější výklad. Pokud sis toho nevšiml, projděme si tuto pasáž.

Několik příkladů:

Verše 21-26 - nezabiješ. Ježíš toto přikázání rozšiřuje: nebudeš se hádat, ponižovat druhé nebo je urážet.

Verše 27-30 - nezczizoložíš. I zde Ježíš upřesňuje: nebudeš se na ženu dívat dychtivě, nebudeš po ní bažit.

Verše 38-42 - oko za oko, zub za zub. Tento výrok Židé nikdy nechápali doslova, ale Ježíš i zde jde dál: dáš nepříteli víc, než o co tě požádá.

Verše 43-47 - milovat budeš bližního svého jako sebe. Obecně se toto přikázání vztahovalo pouze na krajany, ale Ježíš tento výrok rozšiřuje i na cizince, tedy na nepřátele.

Chceš-li se stát žákem židovského učitele z Nazareta, nestačí pouze do puntíku zachovávat jeho přikázání. Ježíši jde o to, abys tato přikázání pochopil v jejich širším významu, obohatil se jimi, a tak mohl žít plně v duchu jeho zákona.

Ježíš to říká Nikodémovi takto: musíš se znovuzrodit, začít nový život, jinak se chovat i jednat. Něco se v tobě odehraje a tuto změnu poznají i ostatní.

K zamyšlení

- ♦ Pozorovali na tobě kamarádi nějakou změnu od té doby, co ses stal Kristovým učedníkem? Jakou změnu jsi vnímal ty sám?

Matouš 4,23

Na jakém místě Ježíš nejčastěji učil své žáky? Kde by je asi učil dnes?

Všude a pro všechny

Učitel Ježíš si nechtěl nechat své poselství jen pro sebe, ale přál si vyučovat co nejvíce lidí. Promlouval ke všem vrstvám - k duchovním, učitelům, ženám i mužům, dělníkům, celníkům i k prostitutkám. Nejčastěji v synagógách, kam chodil každou sobotu.

Dokonce učil i na místech, která by se nám mohla zdát zvláštní a neobvyklá - na hoře jako Mojžíš (Mat 5,1.2), na poli (Mar 2,23-28), na břehu jezera (Mar 5,21) a z lodi (Luk 5,3). Šel do různých oblastí, aby se jeho učení rozšířilo (Mar 7,31-8,10). Podobně jako ostatní učitelé kázal na prostranství před jeruzalémským chrámem.

Navštěvoval různé lidi a učil je. Marie sedávala u jeho nohou (Luk 10,39). Farizeje, který jej pozval do svého domu, vyučoval kladením otázek (Luk 14,12-24). Jako ostatní rabíni i Ježíš měl rád děti (Mat 19,13-15). Přijímal bez výjimky Samařany, Římany a Řeky.

Neúnavně učil všude a všechny. Předával Boží moudrost a ukazoval jeho vůli všem, kteří k němu přicházeli. Ze svých učedníků vytvořil skupinku lidí, kteří později šířili jeho poselství dál.

I dnes potřebuje Ježíš své učedníky. Vzpomínáš, jak jsme se v úvodu ptali, zda bys nechtěl studovat? Pokud do studia nemáš chuť nebo si myslíš, že nejsi schopný studovat, nezoufej. Ježíš není přísný ani tvrdý učitel, ale dá ti do srdce pokoj. S ním budeš šťastný. Nevěříš?

Čti Mat 11,28-30 a přesvědčíš se. Nemusíš se bát. Pokud budeš studovat opravdu, určitě toho dosáhneš.

K zamyšlení

- ♦ V čem spočívala aktivita Kristova učedníka dříve? A dnes?

Uložit

Tento úkol zdůrazňuje, že

1. Ježíš je významným učitelem, který i dnes chce pozvat mladé lidi ke studiu.
2. Rabíni nebyli vždy bohatí a museli si vydělávat na živobytí.
3. Učitel Ježíš nebyl pouze zákoník, ale i Boží posel.
4. Klíčovým slovem v Ježíšových kázáních byla láska.
Duch je pro pochopení zákona důležitější než slova.
5. Rabín Ježíš vyučoval všude a všechny.

Otázky k diskuzi

1. Jan měl své učedníky. Můžeme z toho usoudit, že to byl také rabín?
Vzpomínáš si, co učil? Pokud ne, nalistuj si Luk 3,10-14 a Jan 3,25.27.
2. Jak se Ježíš naučil všemu, co věděl o tóře? Jak můžeš pochopit a prakticky dělat to, co učil Ježíš?
3. Potkal jsi už někdy lidi, kteří se změnili vlivem Ježíšova učení? Co si o této změně myslíš? Chtěl by ses také změnit?
4. Kdo je to Ježíšův učedník? Podle čeho jej poznáme?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

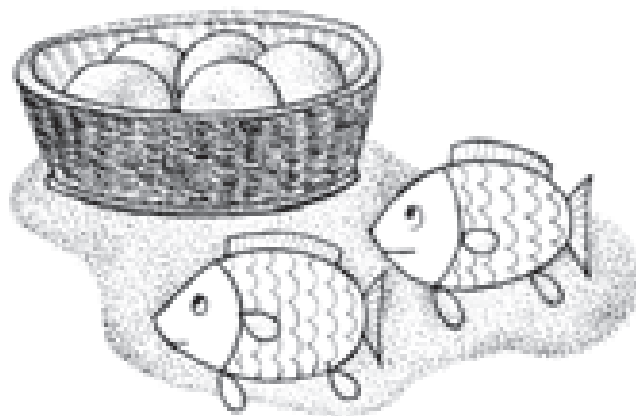

Moje rozhodnutí:

PROROK Z GALILEJE

3

„Hle, posílám k vám proroka Elijáše,
dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný.“
Mal 3,23

Už jsi někdy potkal nějakého proroka? Asi ne. Byli to Boží muži, kteří mluvili před lidmi a pro ně. Ale neomezovali se jenom na slova. Jejich jednání se lidem vtisklo do paměti lépe než předpovědi, které prorokovali. Jejich činy stály mnohdy za podívanou. Mojžíš rozdělil Rudé moře. Elíša uzdravil malomocného Námana a vzkřísil mrtvé dítě. Jindy se jednalo spíše o symbolické činy - prorok Jeremjáš běžel bos jeruzalémskými ulicemi a táhl těžké dřevěné a železné břemeno.

Židé očekávali událost, kterou předpověděl Malachiáš - příchod proroka před velikým dnem Hospodinovým.

Uběhla léta a objevil se Elijáš v podobě Jana Křtitele. Rabín Ježíš, nejlepší zákoník všech dob, jej označil za „Elijáše, který má přijít“ (Matouš 11,14) a řekl, že „je víc než prorok“. Jan Křtitel obracel pozornost svých učedníků na Ježíše z Nazareta. Po jeho smrti začal Ježíš hlásat evangelium. Rabín Ježíš se stal prorokem proroků.

Neděle

5 Moj 18,18

Jaká byla naděje Izraelců v době, kdy už byla napsána Tóra?

Prorok podobný Mojžíši

Bůh se obrátil na Mojžíše, největšího izraelského proroka. Mojžíš jej viděl tváří v tvář. Stal se Božím mluvčím v pravém slova smyslu. Kdo předal lidem přikázání, která Bůh napsal na hoře Sinaj? Kdo vytvořil izraelské kmeny, sečetl je, uspořádal a přidělil každému z nich určitý úkol? Kdo se stal nástrojem, skrze který 70 starších obdrželo Božího ducha a začalo prorokovat? (4 Moj 11,24-30) Kdo ukázal izraelskému národu cestu do zaslíbené země? Ano, byl to Mojžíš.

Mojžíše můžeme skutečně považovat za největšího proroka Starého zákona. Eliáš, Elíša ani Jeremjáš ho nikdy nepřekonali. Mojžíšovo proroctví (5 Moj 18, 18) se tedy na žádného z nich nevztahuje. Pouze jediná bytost mohla toto proroctví naplnit - Učitel z Nazareta.

V novozákonní době byl rabín Ježíš v pravém slova smyslu Božím mluvčím. Osvětoval Boží přikázání a dával jim hlubší smysl. Setkával se tváří v tvář se svým Otcem. A co udělal Ježíš pro naše spasení? Golgota byla završením jeho obětní služby. Ježíš za nás zemřel (jako beránek).

Kristus si vybral dvanáct učedníků, kteří měli svým způsobem představovat dvanáct izraelských kmenů, a každému z nich dal určitý úkol. Potom vyslal dalších 70 učedníků, aby ostatním ukazovali důležitost zákona a naplňovali tak Boží plán s jeho lidem (Luk 10,1-10).

K zamyšlení

- ♦ Jaké vlastnosti proroka Mojžíše považuješ za nejdůležitější?

2 Král 4,42-44

Jaký zázrak udělal Eliša? Co ti to připomíná?

Více než Eliáš, více než Elíša

Prorok Eliáš vzbuzoval respekt. Stačí se podívat, jak statečně se dokázal postavit proti kněžím královny Jezabel na hoře Karmel (1 Královská 18). Nejenže dokázal sjednotit zástupy lidí, ale dokonce se odvážil jít až ke králi Achabovi (1 Král 21).

Jan Křtitel se Eliášovi v mnohém podobal. I on se odvážil veřejně napomínat kněze a vedl zástupy lidí k pokoře před Bohem. Přísně vyčítal králi Herodovi porušování zákona a napomínal jej, že žije s manželkou svého bratra (Mat 14, 1-12). Proto si všichni lidé mysleli, že se jedná o nového Eliáše. Ve skutečnosti připravoval Jan cestu Mesiáši.

Elíša, Eliášův nástupce, se svému předchůdci mohl v mnohém vyrovnat. I on vzkřísil mrtvé dítě (2 Král 4,34.35) a dokonce, když sám zemřel, stal se příčinou vzkříšení jiného člověka (2 Král 13,20.21). Zdá se ti to až neuvěřitelné? Ale Písmo to tak říká. Elíša také uzdravil malomocného Námána (2 Král 5), a rozmnožil chléb (2 Král 4,43). Při jiném zázraku způsobil, aby železná sekera, která spadla do Jordánu, vyplavala.

Ježíš, nástupce Jana Křtitele, se v mnohém Elišovi podobal. Už jméno Ježíš - Jehošua - Pán zachrání odpovídá jménu proroka Elíši (Elizea) - Elizahoe - Bůh zachrání. Zajímavé je srovnávat zázraky, které udělal Ježíš a které Elíša. Prorok Ježíš jednal v duchu proroka Eliáše a zvláště Elíši. Ale musíme přiznat, že je oba převyšoval. Eliáš vzkřísil jednoho mrtvého, Elíša dva, ale Kristus tři. Elíša uzdravil jednoho malomocného, Ježíš jich uzdravil deset najednou. Elíša způsobil, aby vyplavalo z vody železo, Ježíš nechal Petra kráčet po vodě. Byl skutečně největší.

K zamyšlení

- ♦ Proč vnímají křesťané Ježíše jako největšího z proroků?
- ♦ Které Ježíšovy činy se ti jeví jako NEJ?

Úterý

Jan 6, 11-14

Podle čeho lidé poznali, že je Ježíš prorokem? Proč takový zázrak udělal?

Jak veliký prorok!

Pět tisíc mužů šlo se svými rodinami za Ježíšem jen proto, že v jejich kraji dělal zázraky. Najednou byli zmateni, protože Ježíš nasýtil tisíce lidí několika málo chleby. Ježíš chtěl v lidech tímto zázrakem vzbudit víru a důvěru v něj. A to se mu skutečně podařilo.

Ježíš se dotkl rozumového i citového chápání těch, kteří tento zázrak viděli. Plni nadšení dospěli k závěru, že Ježíš je „ten Prorok, který má přijít na svět“. Byli přesvědčeni, že se setkali s velkým prorokem, který si těmito zázraky staví základy pro své budoucí království.

Jak bys reagoval, kdybys byl tehdy u toho? Zůstal bys někde v koutku, nebo bys chtěl spolu s ostatními prohlásit Ježíše za krále?

Lidé toužili následovat krále, který se bude starat o jejich potřeby. Připadalo jim to nádherné. Žádné nemoci ani hlad, co si přát víc?

Avšak někdo nebyl tak nadšený z Ježíše, který učil, uzdravoval a dělal zázraky. Byl to Herodes Antipas. Galilejský král nevěděl, co má dělat.

Evangelista Matouš říká, že Herodes považoval Ježíše za Jana Křtitele, kterého nechal popravit a který nyní vstal z mrtvých (Mat 14, 1.2). Mar 6,14 a Luk 9,7.8 píšou, že mezi lidmi kolovaly různé zvěsti o Janovi. Zvědavost hnala Heroda k setkání s Ježíšem, ale nedošlo k němu. Později jej rostoucí popularita tohoto proroka tak dráždila, že se cítil ohrožen, a chtěl ho dát zabít (Luk 13.31).

K zamyšlení

- ♦ Kým je Ježíš pro tebe? Co by to znamenalo dnes stát se žákem největšího Božího proroka?

Matouš 21,11

Při které jiné příležitosti lidé poznali, že Ježíš z Nazaretu je prorokem?

V Galileji, Samaří a Judsku

Během své prorocké činnosti si Ježíš velmi rychle všiml nadšených Galilejců. Při nasycení zástupu chleby, ale i během svých kázání o sobě tvrdil, že je skutečně prorokem, tím, kterého předpověděl Mojžíš. Dokonce v Samaří mu jedna žena řekla: „Vidím, že jsi prorok.“ (Jan 4,19). „Mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, která svědčila“ (Jan 4,39.41.42).

Ale ne všichni byli tak nadšení. Herodes Antipas se stěží vyrovnával s tím, co se dělo. Dokonce i ve svém rodném městě se Ježíš setkal se zápornými reakcemi a s nepřijetím. Reagoval na to klidně, ale důrazně: „Žádný prorok není vítán ve své vlasti. Je to škoda, jak pro mou rodinu, tak i pro město, ze kterého pocházím, ale já se nenechám odradit a budu pokračovat.“ A taky pokračoval. Odešel do Judska, kde hlásal evangelium v městech a vesnicích. A to jej nakonec přivedlo až do Jeruzaléma, do města, které bylo cílem jeho poslání.

Hodně lidí slyšelo o Ježíši, synu Josefovou. Mnozí jej nadšeně přijímali. Každý rabín byl v městě Davidově přijímán s velkými poctami. Ale Ježíš nebyl jen obyčejným rabínem. Měl hodně vědomostí, velký přehled a hovořil s autoritou, ale uzdravil i mnoho nemocných, chromých, slepých, malomocných a různě postižených.

Ježíš pomáhal mnoha lidem i v duchovní oblasti. Křísil mrtvé a dělal mnoho jiných zázraků. Někteří jej podezírali: nesmíme ztratit tohoto člověka z dohledu!

K zamyšlení

- ♦ Jak bys reagoval, kdybys žil v té době v Jeruzalémě? Jak bys se choval? Snažil by ses osobně vyhledat Ježíše?

Čtvrtek

Matouš 24,2

***Co zde Ježíš předpovídá o Jeruzalému, městu Davidovu?
Kdy se toto proroctví naplnilo?***

Ježíš prorokuje o Jeruzalému

Přišla chvíle, kdy měl Ježíš upřesnit smysl svého učení. Vykonával už mnoho znamení a zázraků. Hodně lidí se soustřeďovalo na jeho proročká slova, avšak učedníci je samozřejmě mohli pochopit ze všech nejlépe. V chrámu promlouval k lidem skrze Ježíše Bůh.

Herodes Veliký začal se stavbou chrámu. Práce pokračovala až do r. 62 našeho letopočtu. Trvala 74 let! Chrám byl nádherný. Ze všech částí římského impéria tam přicházelo mnoho lidí. Ježíš hovořil s učedníky o chrámu asi 30 let před jeho dokončením. Přesto se odvážil vyslovit toto proroctví.

Stavba chrámu byla dokončena v r. 62. O čtyři roky později vypukla válka s Římem. Titovi (68-70), veliteli armády, trvalo tři roky, než si podmanil Jeruzalém. 25. května 70 povolila vnější zeď chrámu. Velitel přemístil svůj tábor k této trhlíně. Pět dní nato padla druhá zeď. A za dalších pět dní napadli pevnost Antonia. Obyvatelé Jeruzaléma se ale vzdát nechtěli, i když trpěli hladem a spousta z nich padla.

Titus nechtěl, aby někdo z lidí z města unikl, a proto kolem něj postavil zeď dlouhou 7 km. Nakonec podlehla i poslední zeď pevnosti a Jeruzalém byl dobyt. Kameny chrámu byly tak těžké, že veškeré snahy k jejich odstranění byly zbytečné.

Ale 27. srpna došlo k požáru brány. Na druhý den hodil jeden voják do chrámu hořící pochodně a celou stavbu zničil oheň. Nezůstane kámen na kameni!

K zamyšlení

- ♦ Jaký je rozdíl mezi prognostikem a prorokem? Kde získávají informace?

Pátek

Lukáš 24,13-19

Jaký dojem udělal prorok z Galileje na dva pocestné, kteří šli do Emaus?

Je třeba získávat další proroky

Uběhl více než týden od chvíle, kdy Jeruzalém přivítal velkého rabína a proroka z Nazareta. Kleofáš a jeho přítel byli při tom, když Ježíš den co den vyučoval v chrámu, z něhož vyhnal kupce a obchodníky, které tam kněží tolerovali. Tím na sebe samozřejmě upozornil a představitele chrámu jej začali opravdu nenávidět. Ale ostatní lidé mu viseli na rtech.

Dříve, než si to však Kleofáš a jeho přítel stačili uvědomit, velký učitel byl na příkaz kněží zatčen chrámovou stráží. Tutéž noc jej po rychlém soudu vydali římskému prokurátorovi, který ho odsoudil jako zločince. Učedníky to šokovalo a ohromilo. Necháпали, co se stalo. Jak je to možné? Vždyť Ježíš je přece prorok! Jeho slova i skutky to dokazují.

V té době si ještě neuvědomovali, že tento velký rabín a prorok od nich požaduje, aby v jeho práci pokračovali a podstupovali stejná rizika jako on. Pochopili to až později, na cestě do Emaus, když se setkali s prorokem, kterého považovali za mrtvého.

V Izraeli existovaly prorocké školy, které založili Samuel, Eliáš a Elíša. Ježíš měl také svou školu, ve které vyučoval, aby se mohli stát rabíny a proroky. Svěřil jim úkol hlásat o velké Boží moudrosti. I oni měli vychovávat a vzdělávat další učedníky.

K zamyšlení

- ♦ **Je možné stát se dnes autentickým učedníkem největšího proroka? Pokud ano, chci se jím stát? Jak se to dělá?**

Uložit

V tomto úkole jsme se setkali s Ježíšem, největším prorokem všech dob. Mladí i staří jej mohou následovat.

1. Ježíš je zvláštním prorokem - druhý Mojžíš, druhý Eliáš, druhý Elíša, druhý Jan Křtitel, ale všechny je převyšuje!
2. Ježíš nepřinesl pouze slovo, ale jeho moc se projevila i ve skutcích.
3. Ježíšovo slavné proroctví týkající se Jeruzaléma se naplnilo. Proto věříme, že i proroctví o konci světa se naplní.
4. Dnešní věřící lidé mohou následovat Ježíšův prorocký příklad - vyučovat a hlásat evangelium.

Otázky k diskuzi

1. Které Mojžíšovy vlastnosti vidíš jako nejvýznamnější?
2. Srovnej 2 Král 4,42-44 a Mar 6,35-44. Co mají tyto zázraky společného, v čem se liší?
3. Jak bys reagoval, kdybys žil v té době v Jeruzalémě?
4. Co tě nejvíc zaujalo:
 - Ježíšova kázání
 - jeho proroctví
 - zázraky
 - nebo jeho napomínání a povzbuzování?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

JEŽÍŠ - MESIÁŠ

„Nalezli jsme Mesiáše
(což je v překladu: Kristus).“

Jan 1,41

První století našeho letopočtu bylo v Izraeli plné nepokojů. Římská nadvláda byla pro většinu Židů naprosto zotročující. Židé však měli naději. Věřili v blízký příchod Božího posla, Žida, Mesiáše, který dosedne na trůn a naplní Boží vůli v Izraeli.

Někteří si mysleli, že je třeba příchod Mesiáše uspíšit a Bohu nějakým způsobem pomoci. Proto se snažili potlačit Římany vojensky. Tito lidé se jmenovali Zélóti. Horlivě bojovali pro Boha. Chtěli získat podporu u celého národa a šířit vzpoury a povstání proti Římanům. A tak mělo vzniknout království Mesiáše. Ale bouře a vzpoury byly potlačeny.

V této těžké době vzbudila velkou naději osobnost Ježíše Krista. Zástupy lidí vyhledávaly tohoto zvláštního proroka, který v nich probouzel naději, že království Mesiáše už začalo. Jan Křtitel označil Ježíše za svého učitele a povzbuzoval své učedníky, aby jej následovali.

Neděle

Jan 1,50.51

Co si Natanael myslel o Ježíši? Jak k tomu dospěl?

Mesiáš je tady!

Kdybych si mohl vybrat dobu, ve které bych chtěl žít, určitě bych si vybral první století. Chtěl bych se totiž setkat s Ježíšem. Musel z něj vyzařovat pokoj, který přitahoval pozornost všech, kdo s ním přišli do kontaktu.

Všimni si například Ondřeje, který hned poté, co se setkal s Ježíšem, vyhledal svého bratra. Filip zase bez váhání přivedl svého přítele Natanaela, protože byl přesvědčen, že našel člověka, o kterém mluvil Mojžíš (Jan 1,45). Natanael však pochyboval, a Filip se jej snažil přesvědčit, aby se s tímto mužem setkal. Ježíš mluvil s Natanaelem otevřeně. Dvěma větami mu vysvětlil, že nadešel čas pro příchod Mesiáše.

Natanael, který znal hebrejské Písmo (Starý zákon), to pochopil. Ptáš se, proč mu to bylo jasné? Poslouchej Ježíšova slova: „Hle, pravý Izraelita, v němž není lsti. Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem.“ První věta odkazuje na proroka Sofonjáše, který předpověděl, že v době Mesiáše se už Izrael nebude dopouštět bezpráví a mluvit lživě (Sof 3, 13).

Další věta se zase odvolává na Micheášovo proroctví, že každý bude bydlet pod svou vinnou révou a pod svým fíkovníkem (Mich 4,4). Ježíš zde zcela jasně používal jazyk Mesiáše. To Natanaela přesvědčilo a s jistotou zvolal: „Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele.“

Někteří Židé počítali s Mesiášem jako s vojenským vůdcem, který potlačí Římany, zatímco jiní byli přesvědčeni, že bude pečovat o svůj lid, uzdravovat nemocné a hříšné. Lidem v té době to ještě příliš jasné nebylo. Až budoucnost ukáže, zda se Ježíš stane zachráncem hříšníků.

K zamyšlení

- ♦ Kým je Ježíš pro tebe? Nese i tvou vinu? Chceš pro něj bojovat?

Pondělí

Mat 4,17

Jaké poselství přinesl Mesiáš od Boha?

Boží království začíná s Mesiášem

Když se Jan ocitl ve vězení, začal Ježíš pracovat (Mat 4,12). Pokračoval v díle Jana Křtitele - kázal, vyučoval a křtil. Dokonce používal stejná slova jako Jan Křtitel: „Čiňte pokání (obrat'te se), neboť se přiblížilo království nebeské.“ Chodil od vesnice k vesnici a vyzýval lidi, aby se smířili s Bohem a odevzdali se mu.

Výraz „království nebeské“ neznamenal místo někde v nebi. Věřící Žid nikdy Boží jméno z úcty k Hospodinu nevyslovoval. Proto se tedy nemluvilo o Božím království, ale o nebeském království.

Slovo království nám ale může spíše připomínat určité území, které má své hlavní město a své hranice. Lepší překlad by proto asi zněl „Boží vláda je blízko“. Pokud se obrátíš a necháš se pokřtít, ukazuješ tím, že přijímáš Boha jako krále svého života a chceš žít tak, jak on si přeje.

Ježíš chtěl především ukázat, co všechno jeho slova v sobě zahrnují. Dal nám příklad a ukázal nám nový způsob života. Shromáždil kolem sebe učedníky, se kterými vytvořil společenství, v němž vládl Bůh. Každý Žid v prvním století věděl, co to znamená.

Přijmout Boží království také znamená zachovávat Boží zákon. Ježíš jej přirovnává k břemenu a ví, o čem mluví, když tvrdí, že toto břemeno netíží. Naopak, můžeme si ublížit, pokud jej odmítneme.

Ve městech a vesnicích zval Ježíš každého, aby se stal součástí jeho společenství (společenství Mesiáše), a tak ukázal světu klíč ke skutečnému štěstí.

K zamyšlení

- ♦ Toto mesiášské společenství mělo ukázat světu klíč k pravému štěstí.

Úterý

Mat 4,23

Co bylo nedílnou součástí každého Ježíšova kázání?

Mesiášské štěstí

Včera jsme mluvili o štěstí. Abychom byli opravdově šťastni, potřebujeme mimo jiné zdraví, dostatek potravy a jídla, mír, lásku, život. Přesně to nabízel Mesiáš - Ježíš lidem v tehdejší době.

U Mat 4,23 vidíme zcela jasně nerozlučitelnost kázání a uzdravování. Jedno je doprovázeno druhým. Ježíš nezůstal pouze u teorie, ale chtěl, aby lidé byli opravdu šťastni. Přinášel dobrou zprávu (evangelium) jak slovem (odpouštěl hříchy), tak i činem (uzdravoval nemocné). K tomu všemu potřeboval sílu, kterou mu dával Bůh. Přečti si příběh o ochrnutém muži (Mar 2,1-12).

Když Ježíš viděl důvěru (víru), kterou v něho mělo těchto pět mužů, řekl: „Synu, odpouštěj se ti hříchy“ (vnitřní pokoj). O něco později před zraky zmatených lidí přikázal ochrnutému, aby vstal. Ježíš tohoto člověka uzdravil tělesně i duchovně. Všichni, kteří to viděli, žasli: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli.“

Ježíš uzdravoval slepé, ochrnuté, malomocné i posedlé zlým duchem. Naplňoval tělesné, duševní i duchovní potřeby lidí, protože jeho úkolem bylo usilovat o to, aby lidé mohli žít šťastně. Ježíš také ukazoval cestu k věčnému životu (Jan 4,1-26).

Když se Bohu otevřeš, dá se ti poznat a ukáže ti cestu do nebeského království.

K zamyšlení

- ♦ Do jaké míry můžeš přispět k šíření skutečného štěstí, které dává Ježíš lidem?

Středa

Luk 9,6

Pochopili Ježíšovi učedníci správně svůj úkol na tomto světě?

Ještě více mesiášského štěstí

Vykupitelské dílo Ježíše Krista se mělo šířit i díky jeho učedníkům. Cesta k opravdovému a věčnému štěstí byla přístupná celému Izraeli. Proto si Ježíš vybral dvanáct učedníků, které posílá k lidem. Toto číslo symbolicky ukazuje na dvanáct izraelských kmenů, jedná se tedy o celý Izrael. „Ježíš svolal svých Dvanáct a dal jim sílu a moc vyhánět všechny demony a léčit nemoci.“ (Luk 9,1). Tento verš nám opět dokazuje, že se jedná o osvobození vnitřní i vnější.

Luk 9,6 potvrzuje důležitost slov (kázání) a činů (uzdravování), které ohlašují dobrou zprávu o Božím království. Ježíš posílá dvanáct učedníků, aby rozšířil mesiášské společenství do celého Izraele.

Ježíš považoval sám sebe za Božího posla. Když se společenství jeho učedníků ještě více rozrostlo, posílá dalších 70. V té době se běžně tvrdilo, že existuje 70 národů (mimo Izrael). Ježíš posílá dalších 70 učedníků, aby lidem symbolicky ukázal, že spasení a vykoupení je určeno i všem, kteří nejsou z Izraele.

Toto chápání nám potvrzuje i zázrak s nasycením tisíců lidí. První z nich se odehrál na židovském území (Mat 14,13-21), ale druhý v pohanské zemi (Mat 15,32-38). Mesiáš přišel zachránit Židy i pohany, protože všichni jsou Božími dětmi a mohou žít šťastně. Tato cesta štěstí vede do mesiášského společenství, ve kterém se setkává Bůh s člověkem.

K zamyšlení

- ♦ Chceš se i ty stát součástí mesiášského společenství?

Čtvrtek

Jan 6,15

Co udělal Ježíš, když jej lidé chtěli provolat králem? Jednal správně?

Ať žije král Ježíš!

Měl tento rabín a prorok své obdivovatele? Určitě ano, dělal přece zázraky a naplnil různá proroctví. Všichni, kteří s ním přišli do kontaktu, zážili radostí. Starosti, útrapy, bída, hlad - to vše mizelo, když přicházel. Dokonce i živly mu byly podřízeny. V některých chvílích nadšení vrcholilo (Jan 6,15). Za účasti svědků se nemohlo na podobné zázraky zapomenout. Nechat takového člověka odejít? Vždyť by byl ideálním králem!

Ani vyčištění chrámu nezůstalo tajemstvím (Lukáš 19,45-48). Hodně lidí v tom vidělo mesiášský čin. Všichni věřící mu viseli na rtech. Ještě nikdy předtím nezažili nic podobného. „Početný zástup mu rád naslouchal.“ (Mar 12,37b).

Představitelé chrámu ho však chtěli dostat do svých rukou, ale nevěděli, jak to udělat, protože se báli lidí (Luk 20,19). V chrámu mluvil Ježíš s velkou autoritou. Před celým shromážděním vysvětloval, že Mesiáš může být Davidovým synem a zároveň i synem Davidova Pána - Hospodina (Mar 12,35-37).

Tímto způsobem Ježíš zdůrazňoval velikost Mesiáše, který převýší i krále Davida. To vyplývalo i z jeho aktivní služby - byl rabín, kazatel, lékař. Židé si lepšího krále nedokázali představit. Ale představitelé chrámu měli jiný názor. V noci po velikonoční večeři zatkli Mesiáše, kterého lid tolik miloval. Blížila se smrt Ježíše a zánik jeho společenství.

K zamyšlení

- ♦ Je Ježíš skutečně Mesiášem, kterého proroci předpověděli? Je i tvým králem a Mesiášem?

Pátek

Luk 24,21

Jakou naději měli učedníci před Ježíšovým jeho zatčením a jeho smrtí?

Společenství Mesiáše trvá dál!

Oba učedníci byli zarmoucení Ježíšovým chováním. Byl to přece Mesiáš, „prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem“.

Učedníci doufali, že Ježíš založí tolik očekávané Boží království. Ale ani oni ani ostatní lidé, kteří mu viseli na rtech, ani ti, kterým odpustil hříchy a uzdravil je, ani ti, které pokřtil, nasýtil, vyučoval - nikdo z nich nemohl zabránit, aby jej malá skupinka mocných mužů nezajala.

Lukáš potvrzuje, že velekněží (duchovenstvo chrámu) a úředníci (starší, vedoucí členové) jej vydali římskému prokurátorovi Pontiu Pilátovi a vznesli proti němu falešné obvinění. Tvrdili, že Ježíš ohrožuje římské zájmy. Pilát kladl Ježíši otázky, ale žádnou vinu na něm nenašel. Ze strachu, aby Pilát, který neměl náboženské přesvědčení, nepřekazil jejich plán, se velekněží snažili popudit zástup proti Ježíši.

Skupina mužů, která byla u moci, vydala Žida pohanskému Římu. Postupovali proti všem existujícím zákonům. Pilát dobře věděl, že mu představitelé chrámu vydali Ježíše ze žárlivosti (Mat 27, 18). Není však správné obvinít všechny Židy na předních místech nebo dokonce celý židovský národ z ukřižování Ježíše Krista. Mnoho lidí v Jeruzalémě naříkalo nad touto nespravedlností a litovalo toho, co se stalo.

Ale Bůh zasáhl. Mesiáš - Ježíš, Boží posel, byl vzkříšen.

K zamyšlení

- ♦ Čeká se i dnes od křesťanů nějaké aktuální poselství a služba, jaké prokazoval Kristus?
- ♦ Co asi čeká Bůh a co čekají nevěřící?

Uložit

V tomto úkole jsme si ujasnili některé pohledy na Ježíše Krista, zaslíbeného Mesiáše. Hlavním cílem je seznámit se s ním a získávat další učedníky pro jeho království.

1. Ježíš z Nazareta je Mesiáš předpověděný proroky.
2. Obrátit se znamená podrobit se Boží vládě.
3. Nést Boží břemeno znamená ukázat, že jsme připraveni zachovávat Boží přikázání.
4. Ježíš nabízí vnitřní i vnější osvobození.
5. Mesiáš přišel především pro Židy, ale i pro pohany.

Otázky k diskuzi

1. Proč většina lidí nerozpoznala v Ježíši Mesiáše, kterého předpovědělo tolik proroků ve Starém zákoně?
2. Jsou křesťané šťastnější než ostatní lidé? Zdůvodni svou odpověď.
3. Mesiášské společenství bylo původně složeno pouze z Židů. Ale dnes, téměř o 2000 let později, je tvoří z velké části příslušníci jiných národností. Byl to opravdu Ježíšův záměr? Co si o tom myslíš?
4. Kdo je zodpovědný za Ježíšovu smrt?
 - Bůh
 - Pilát
 - židovští představitelé
 - židovský národ

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

MOHAMED - PROROK

**„Nuže, promluví-li prorok jménem Hospodinovým
a věc se nestane a nesplní, nepromluvil to slovo Hospodin.
Opovážlivě je mluvil ten prorok sám. Nelekej se toho.“
5 Moj 18,22**

V náboženském světě rozlišujeme několik velkých směrů. Hlavní rozdíl je mezi náboženstvími monoteistickými (ctí jednoho boha) a polyteistickými (mnoho bohů).

Do monoteistických náboženství patří kromě křesťanství hlavně: židovské náboženství, islám, buddhismus, hinduismus...

Mnoho bohů uctívali Babyloňané, Kananejci, Řekové, Germáni. V Africe je dodnes mnoho primitivních náboženství.

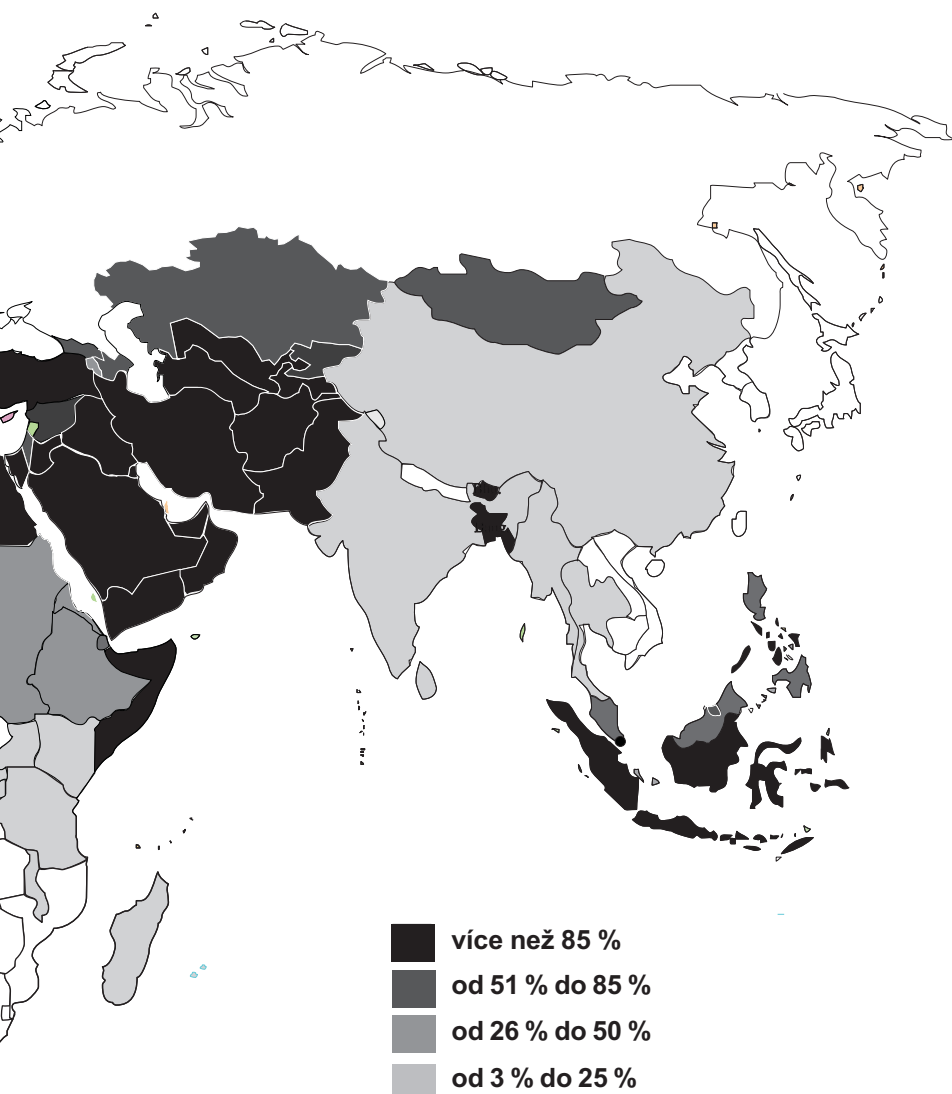
Ve čtyřech úkolech chceme získat základní přehled o těchto hlavních monoteistických náboženstvích. Co o nich víme? Čemu věří muslim, čemu křesťan? Setkáváme se s buddhismem? Co mají společného všechny tyto proudy? Co je zvláštního na víře v Ježíše Krista? (Judaismu - židovskému náboženství se budeme věnovat v jiném čtvrtletí.)

Nejdříve se vydáme do islámského světa. Do světa, který se stále víc rozrůstá a dostává se i k nám. Všechno to začalo jedním člověkem - prorokem Mohamedem.

Islám dnes – procenta označují po

centa označují počet muslimů na světě

Neděle

5 Moj 10,18.19

Kdo je v těchto verších dán za příklad? Proč jsou Izraelité vyzváni k tomu, aby se starali o cizince?

900 milionů lidí

Před třiceti lety nám, lidem ze Západu, slova jako islám, muslim, mešita ani ramadán moc neříkala. Občas jsme se o muslimech do-
slechli v dějepise, často v nepřítomném příznivém kontextu. Věděli jsme, že
kdysi na Středním východě založil Mohamed nové náboženství, které snad mělo
jistý úspěch, ale zde naše znalosti končily.

Nyní se hodně změnilo. Čím dál více lidí cestuje do islámských zemí, a tak se
seznamují s tímto náboženstvím. Televize nám zprostředkovává informace o ji-
ných kulturách a náboženstvích, včetně islámu. Nedávné politické události na
Blízkém východě nás ohromily a znovu si uvědomujeme, jak silně může nábo-
ženství ovlivňovat sociální a politické události v určité oblasti.

Islám se k nám přiblížil. V posledních letech přišlo do západní Evropy několik
desítek tisíc cizinců - dělníků a mnoho z nich právě z islámských zemí. Přinesli
samozřejmě s sebou i svou víru.

Možná žijí i ve tvém okolí. Víš, čemu věří a čím se liší jejich způsob života od toho
tvého?

K zamyšlení

- ♦ Jak se díváš na cizince, kteří žijí ve tvém okolí? Byl jsi už s nimi v
přímém kontaktu? Jak to dopadlo?

Pondělí

2 Petr 1,21

Jak bys shrnul vlastními slovy tyto verše?

Obchodník se stává prorokem

Islám znamená: oddanost, tj. odevzdanost osudu (kismet), kterou jediný bůh Allah rozestřel nad lidstvem. Původ islámu souvisí s prorokem Mohamedem (Muhammad). Pro porozumění islámu a hlavně pro to, abychom rozuměli, jak vidí svého proroka islámští věřící, je dobře vědět něco z jeho života. Mohamed se narodil v Mekce kolem roku 570. Patřil do chudé rodiny z kmene Quraysh, který byl strážcem poutního místa ve městě Kaaba. Otec Abdaláh zemřel před jeho narozením a matka Amina o několik roků později. Po určitou dobu se o něj staral dědeček a potom ho začal vychovávat jeho strýc.

Díky svému zeměpisnému umístění na cestě ze Sýrie do Jemenu byla Mekka významným obchodním městem. Proto se Mohamed stal obchodníkem. Byl přijat do služeb jedné bohaté obchodnice, vdovy Chadídži, se kterou se v 25 letech oženil, i když byla o 15 let starší. (Od roku 619, kdy ovdověl, až do své smrti v roce 632 spojil Mohamed svůj život s deseti dalšími ženami.)

Každým rokem se Mohamed uchyloval na několik dní do ústraní, do jeskyně nedaleko Mekky, kde rozjímal. Podle islámské tradice se mu tam v roce 610 zjevil anděl Gabriel a prohlásil jej za proroka. Mohamed měl mnoho dalších vidění, která později zapsal do koránu (svatá islámská kniha). Ve zjevení byl vyzván, aby se vzdal pohanství a polyteismu vládoucího v Mekce a začal hlásat existenci jediného boha - Alláha.

Prorok začal kázat a snažil se obrátit k Alláhovi své polyteistické spoluobčany. Jeho žena Chadídža a několik dalších lidí přijali toto poselství. Ale opozice byla tak silná, že byl přinucen v roce 622 (začátek islámské éry) odejít do Mediny. Tam ho přijali s otevřenou náručí a brzy byl považován za představitele duchovních a politických záležitostí. Z Mediny se začal islám šířit dále. V roce 630 byla Mekka dobyta a když 6. července 632 Mohamed zemřel, celý Arabský poloostrov byl pod jeho vlivem.

K zamyšlení

- ♦ Co si myslíš o nadpřirozených viděních, která měl Mohamed? Podle jakých kritérií bys je hodnotil?

Úterý

1 Moj 16, 10-12

Koho považují muslimové za své předky? Jaká je analogie s původem Židů?

Islám jako světová moc

Když Mohamed v roce 632 zemřel, na jeho místo nastoupil kalif (nebyl to prorok, ale svrchovaný vládce). Prvním kalifem se stal Abou Bekr (632-634), který poněkud uklidnil situaci. Za vlády kalifa Omara (634-644) se uskutečnilo mnoho válečných výprav a bylo dobyto hodně zemí: Sýrie, Palestina, Egypt, Irák a Persie. Třetí kalif Osmán (644-656) se v roce 652 zasadil o shromáždění a úpravu koránského textu do podoby, jaká je dnes známa. Čtvrtý kalif, Ali (656-661), se stal prvním z celé řady panovníků, kteří usilovně pokračovali v šíření islámu hlavně v severní Africe a v Evropě. Postupování muslimů se zastavilo v roce 732 v Poitiers, v centru Francie.

V 7. století se centrem tohoto velikého císařství stal Bagdád. V 9. a 10. století nastal velký ekonomický rozmach muslimského světa, rozvíjela se kultura a věda (lékařství, matematika, historie, zeměpis, chemie a astronomie). O proslulosti tohoto období se vypráví v Pohádkách tisíce a jedné noci.

Politická sjednocenost islámského světa se ale postupně ztrácí a další historie muslimů je poněkud komplikovaná. Připomeňme pouze císařství Ottomana, které mělo velkou moc na Západě (v roce 1453 dobyli ottomanští Turci Konstantinopol a v roce 1683 byli konečně zastaveni až u Vídně), a císařství Mongolů v Orientě, které zahrnovalo až do 18. století téměř celou Indii.

Potom se většina islámského území stala koloniemi západních zemí. Ale od té doby se zase osamostatnila a nová éra pro islám právě začala.

Islám si velmi zakládá na misionářském úspěchu. Neváhal šířit se mečem. Se slávou minulosti a ropným bohatstvím současnosti si klesá cestu do celého světa. Muslimové věří, že právě jejich víra je naplněním náboženských a duchovních potřeb celého lidstva.

K zamyšlení

- ♦ Jsi také tak nadšený prací prvních adventistů jako jsou muslimové svými předky a panovníky?

Středa

2 Tim 3,16

Proč byla podle Pavla Bible darována lidem? Co píše svému příteli Timoteovi na toto téma?

Bible, nebo korán?

„Toto je Písmo, jež jsme ti seslali, abys vyvedl lidi s dovolením Pána jejich z temnot ke světlu a ke stezce mocného, chvályhodného.“ Korán 14,1
Pro muslimy je korán (což doslova přeloženo znamená „výklad“) svatá islámská kniha, neomylná kopie slavného originálu. Podle nich je Bible také slavné zjevení, které ale bylo paděláno Židy a křesťany, takže jediným definitivním zjevením, navzdory všem podobnostem, je korán.

Mohamedovi byl obsah koránu zjeven andělem Gabrielem v průběhu 23 let. S výjimkou prvního zjevení u toho vždy byli svědkové, kteří měli tak vynikající paměť, že si pamatovali texty a mohli je později sepsat. Krátce po Mohamedově smrti byly sesbírány z ústních i písemných zdrojů záznamy o zjeveních, jichž byl svědkem. Tak byla vytvořena sbírka nazvaná Korán. Ta neobsahuje mnoho historie a žádné dogma, ale hlavně přikázání, napomenutí, pravidla, sociální předpisy atd. V koránu je 114 súr (súra = kapitola), které jsou seřazeny sestupně podle délky (kromě první, která má 7 veršů). Autorská verze koránu byla sepsána v krásné klasické arabštině.

Korán jednoznačně potvrzuje existenci andělů. Věří v existenci duchovních bytostí džinů. Kromě andělů určil Bůh za své posly také proroky - počínaje Adamem, přes Abraháma až po Ježíše a konečně Mohameda, „pečet“ proroků. Mohamed sám sebe označuje za jediného „posla“ (Sura 72,24).

Svým způsobem znamená korán pro muslimy víc než Bible pro křesťany. Pro nás je tím nejdůležitějším Bůh a jeho zjevené slovo - Kristus. Bible jako psané slovo je až na druhém místě. Ale pro muslimy je korán zjevení jedinečné a nejdůležitější. Problémem koránu je, že značná část textu si protirečí. Proto se všeobecně vychází z principu, že pozdější texty ruší předchozí. Korán je přeložen do většiny moderních jazyků.

K zamyšlení

- ♦ Jaký význam připisují dnes obecně lidé náboženským dokumentům?
Jaký význam připisují psaným zjevením?
- ♦ Co znamená Bible pro tebe? Jak se to projevuje?

Čtvrtek

Skut 23,6

Co víš o této skupině věřících? Podívej se do slovníku.

Různé tendence

Během let se v islámském náboženství vytvořili skupiny. Nejznámější skupiny jsou Sunnité (většina muslimů) a Šíité, které najdeme hlavně v Jemenu, v Iráku a Íránu. Hlavní rozdíl mezi nimi se týká pravomoci v duchovní oblasti. Podle Sunnitů (ti tvoří asi 90 % všech muslimů) se jedná o otázku domluvy mezi duchovními vedoucími, ale Šíité si myslí, že každá generace by měla mít svého neomylného imána (muslimský duchovní nebo vládce). Rozdíl mezi Sunnity a Šíity spočívá tedy ve způsobu, jímž je podle nich odhalována Boží vůle. Sunnitští muslimové jsou přesvědčeni, že k vydání Prorokovy Sunny dalo podnět společenství. Šíitští muslimové soudí, že to bylo na podnět učitelů (imámů). Imámové byli potomci Alího, synovce a později adoptivního syna Proroka, který ovládal tajné učení a zvláštní výklady, předané přímo samotným Mohamedem. Turistovi, který přijíždí do muslimských zemí, je rozlišení těchto dvou skupin zřetelné na první pohled: jako „nemuslim“ může totiž navštívit sunnitskou mešitu, ale Šíité, kteří dbají na přísná obřadní pravidla čistoty, mu nedovolí vstup do mešity, ani pokud se chová jako oni (např. vyzutí bot při vstupu). Další významnou skupinou jsou Súfisté. Vytvářejí mystický proud, jenž se ustálil v islámském světě. I když je islám tak různorodý, Súfisté spolupracují s tímto širokým spektrem.

K zamyšlení

- ♦ Vraťme se do křesťanského světa. Jak si vysvětluješ skutečnost, že křesťanské učení doznalo nebiblické podoby, i když byl text Bible uchován až do naší doby? Uveď, o které změny se jedná.

Skut 4,12

O které jméno se zde jedná a co to znamená?

Podobnosti a rozdíly

Hlavní učení, ke kterému se hlásí většina křesťanů (i adventisté), se nachází v apoštolském vyznání, které zde uvádíme v plném znění. Kurzívou jsou napsány ty věty, které neodpovídají učení uvedenému v koránu, zatímco ostatní věty se podobají. Je to jen stručné shrnutí podobností a rozdílů mezi křesťany a muslimy.

Věřím v Boha *Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho*, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, *trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího*, odtud přijde *soudit živých i mrtvých*. Věřím v Ducha svatého, *svatou církev obecnou, svatých obcování*, hříchu odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.

Pilíře islámu:

1. Náboženské vyznání (šaháda) zní: „Není boha kromě Alláha a Mohamed je boží prorok.“ (Odříkávání tohoto vyznání stačí k tomu, aby se člověk stal muslimem.)
2. Modlitba pětkrát denně - každý sám nebo několik lidí společně nebo v mešitě.
3. Půst (saum). V měsíci ramadána nesmí muslimové ani jíst ani pít, ani kouřit, ani se pohlavně stýkat v době od úsvitu do západu slunce.
4. Dobročinnost (zakát). Muslimové odevzdávají dvě a půl procenta svého příjmu a něco ze svého majetku na dobročinné účely.
5. Poutě (hadžaž). Jednou za život musí muslim vykonat pouť do Mekky.

V křesťanství vyplývá ospravedlnění z víry v Krista, v islámu z víry v Alláha, z pouhé příslušnosti k islámu. Mohamed rozhodně odmítá, že by Ježíš mohl být Božím synem. Podle něj to odporuje monoteismu. Proto mohamedáni nepoznali, jaká Boží láska se k lidem sklání v Ježíši Kristu. V něm totiž Bůh prolomil mlčení věčnosti. Tím Mohamedova představa o Bohu upadá do doby před Kristem (i když Mohamed vystoupil asi 600 let po Kristu).

K zamyšlení

- ♦ Už ses někdy pokusil vyjádřit obsah své víry - své vlastní krédo (= vyznání víry)? Jak by asi znělo? Nejlépe by se asi říkalo Pánu Bohu na modlitbě.

Uložit

V tomto úkole jsme si představili islám - kdy a kde vznikl a jaký má vztah ke křesťanství.

1. Islám se stal světovou mocností a stále se rozšiřuje.
2. Anděl Gabriel přichází do Mekky za Mohamedem v roce 610.
3. Muslimové považují korán nejen za svatou knihu, ale i za Boží zjevení.
4. Nejdůležitější islámské směry tvoří Sunnité a Šíité.
5. Existují určité podobnosti a určité rozdíly mezi islámem a křesťanstvím (a židovským náboženstvím).

Otázky k diskuzi

1. Tento týden se snaž pochopit, kdo to jsou muslimové a čemu věří. Nakresli si čáru a na ni napiš z jedné strany křesťané a z druhé strany pohané. Kam bys umístil islám? Doprava, doleva nebo doprostřed? Proč?
2. Čti Ámos 3,7. Patřil k těmto prorokům i Mohamed?
3. Když se díváš na řádky psané kurzívou (v pátek), jaké rozdíly pozoruješ mezi učením koránu a učením Bible?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

HINDUISMUS A BUDDHISMUS

„Athéňané, vidím, že jste v uctívání bohů velice horliví.“

Skut 17,22

Hinduismus nemůže uvést ale jedno jméno, které všichni Indové, je pro hindy velice důležitý: Mahatma Gándhí, zvaný Mahatma, v roce 1869 a zavražděný pínový film o jeho životě. Gándhí strávil určitou dobu v Anglii a 20 let žil v jižní Africe. Když se vrátil zpět do Indie, jeho myšlenky /láska k pravdě,

jméno svého zakladatele, ni spojují s náboženstvím ležité: Móhándás Karamamá /velký duch/, narozený 1948. Možná jste viděli na

dobu svého života mimo v Anglii a 20 let žil v roce 1915 vrátil nejdůležitější myšlenky /láska k pravdě,

všechny, sebeovládání a nenásilí/ byly jasně formulované.

Tyto myšlenky začal Gándhí s jistým úspěchem uplatňovat již v jižní Africe v boji za svobodu a práva indické populace. Žil v zemědělské usedlosti u Durbanu, kde v praxi zdůrazňoval své myšlenkové ideje: jednoduchý životní styl, fyzickou práci. Pocíťoval odpor ke kastovnímu systému a dokonce nechal ve svém domě bydlet člověka z nejnižší třídy.

Po návratu do Indie se stal hlavním iniciátorem hnutí za nezávislost země. Postil se, modlil a vyučoval své žáky, jak skoncovat s nenávisť, která vládne mezi hindy a muslimy. Podle Gándhího se indická duše musí nejdříve osvobodit od svých těžkých zločinů, a pak se teprve radovat z politické svobody.

Navzdory své prvořadě roli v boji za indickou nezávislost považuje Gándhí své dílo za neúspěšné: nepodařilo se mu ovlivnit zrušení nejnižší kasty /nepřijatelných/, ani to, aby došlo k usmíření mezi hindy a muslimy. Přesto znamenal mnoho pro moderní Indii a navždy zůstane člověkem, který měl své zásady a zdůrazňoval nenásilí.

Možná neznáme mnoho historických ani současných osobností Východu. Pokusme se v tomto týdnu seznámit - alespoň v obrysech, jak nám rozsah našich lekcí dovoluje - s náboženským světem hinduistů a buddhistů, z nichž nejvíce žije právě v asijských zemích.

Neděle

**Gándhí: „Bůh je nepopsatelný, protože i jeho zjevení jsou nepopsatelná“. Co si myslíš o tomto výroku?
Srovnej s biblickým textem: Iz 44,6.**

Moudrost z Orientu?

Slovo Hindu odpovídá v perštině označení Ind a odtud tedy hinduismus jako náboženství obyvatel Indie. Někdy mezi léty 1500 a 1200 před Kristem - zhruba když Mojžíš vyváděl Izraelity z Egypta - vtrhly do Indie ze severozápadu divoké jmeny kočovných Árijů a usadily se na území dnešního Pandžábu. Smíšením zvyků árijských kmenů s okolními náboženskými myšlenkami se vytvořil základ hinduismu.

Kmeny měly významnou vrstvu kněží, kteří složili oslavné písně na božstva Árijů. Tyto písně se potom zpívaly při obětech. Nejdříve se tradovaly ústně, postupně se zahrnuly do Rgvédu, nejposvátnější knihy hinduismu.

Významnou skupinu u hindů tvoří kněží /bráhmani/.

Během staletí se vytvořily různé druhy abstraktní filosofie. Objevují se důležité pojmy jako „bráhman“ /zkušenost, která je podstatou všeho/ a „átman“ /nejhlubší jádro lidské bytosti/. Rovněž se rodí myšlenka „samsáry“ /neustálý koloběh života/ a „karman“ /nevyhnutelný důsledek našich činů/. Počátkem našeho letopočtu se začínají vytvářet kasty /společenské třídy/. Kráva je uctívána jako posvátné zvíře. Neustále vznikají nové svaté knihy. Až do 19. století byly spalovány vdovy, protože „vinu na smrti muže nese žena“. Tento zlozvyk zakázali Angličané.

Není možné pouze několika slovy vysvětlit, co to přesně hinduismus je. Jedná se o neuvěřitelný soubor starých tradic, kde najdeme rozdílné a dokonce i protichůdné myšlenky. Hinduismus je mnohohrstevný. Tím se míní, že se připouští každá myslitelná forma přístupu nebo přiblížení se k božstvu a nejrůznější způsoby uctívání. Každá duchovní praxe tak má být vhodná k tomu, aby jedince dovedla až na práh tajemství transcendentna (toho, co přesahuje naši smyslovou zkušenost).

K zamyšlení

- ♦ Můžeš podle toho, co studuješ o jiných náboženstvích, říct, že lidé touží po záchraně? Odpovídá Bůh na jejich touhu? Čti Řím 1,16. Mají takovou touhu i tvoji blízcí, tvoji kamarádi? Setkal ses už s tím, že u někoho je touha po dobru a kráse příliš skrytá a maskovaná? Jestli ano, proč?

Skut 17,22-31

Formuluj nejméně tři Boží postoje a nejméně tři Boží aktivity vůči lidstvu.

Koloběh života

Hinduisté jsou v podstatě monoteisté. Věří v jednoho boha Bráhma, Absolutno, který řídí svět za pomoci mnoha nižších bohů.

Lidový hinduismus lze rozdělit do tří větví. Každá má svůj vlastní pohled na přírodu a nejvyšší božstvo: Višnu, Šivu nebo Šaktí. Každá rodina podle své staré tradice náleží k jedné z těchto větví. Vzdělání hinduisté věří, že tito bohové jsou v podstatě pouze různým pohledem na jediného nejvyššího boha. Co mají společného všichni hindové?

1. Hind uznává autoritu starých posvátných knih /védy/, i když jsou pro něho někdy dost těžko pochopitelné.
 2. Kráva je posvátné zvíře pro všechny hindy. To vyvolává značné problémy mezi muslimy a hindy. Muslimové nejedí vepřové maso, ale hovězí jim nedělá problém, avšak u hindů je tomu právě naopak.
 3. Typický pro hindy zůstává kastovní systém, který je stále velmi přesně dodržován. Každá skupina obyvatel patří do uzavřené kasty, která má zvláštní povinnosti.
 4. Hinduismus je plný učení o reinkarnaci /převtělování/. To, co děláme během života, určuje, zda se po smrti dostaneme na vyšší nebo nižší příčku v hierarchii živých bytostí. Člověk je doslova vězněm tohoto neustálého vývojového cyklu.
 5. Hinduismus nabízí obecně tři cesty k vysvobození z koloběhu znovuzrození. Jsou to: filozofie a poznání, dodržování náboženských rituálů a zbožnost. Meditace osobní nebo při náboženských obřadech je systematická tělesná a duchovní snaha o stav dokonalosti. Pomáhá lépe se soustředit (jóga).
- Hinduismus má mnoho kněží, svatých i těch, kteří vyučují. Ale chybí zde Přímluvce, Osvoboditel, který pro křesťany znamená velmi mnoho.

K zamyšlení

- ♦ Vrať se ještě ke kázání Pavla na Areopagu. Co pro tebe znamená, že jsme „Božími dětmi“? Porovnej hinduistické učení o převtělování s textem Skut 17,30.31.

Úterý

Matouš 22,37

Stačí milovat Boha celým srdcem?

Mystika - ano nebo ne?

V mnoha náboženstvích, zvláště v hinduismu, hraje mystika důležitou roli skrze meditaci a útěk před světem. Cílem lidského života je co možná nejvíc se přiblížit bohu /základnímu principu/ a splynout s ním.

V buddhismu, o kterém budeme hovořit později, a v islámu existují různé mystické proudy. V průběhu staletí vznikala i křesťanská mystika.

Pojem křesťanská mystika nezahrnuje vždy totéž. V první křesťanské církvi se tento pojem chápal jinak než ve středověku. Všeobecně se dá říct, že se mystikové snaží o lepší vztah s Bohem než obyčejní věřící. Proto vedou mimořádně zbožný život, ve kterém hraje důležitou roli meditace, vidění a období sexuální abstinence a půstu.

Někteří z nich jsou přesvědčeni, že se duše může nejenom úzce stýkat s Bohem, ale že se dokonce může s ním i ztotožnit.

Co se týče mystických prvků, byli protestanté daleko opatrnější než římskokatolická církev. Kritika se zaměřuje především na skutečnost, že mystikové se snaží oddělit od své bytosti a od svých pocitů. Člověk touží osvobodit se sám, místo aby se spolehl na svého Spasitele a Osvoboditele.

Pocity jsou přirozeně velmi důležitou složkou našeho lidství. Modlitba a meditace jsou hlavní součástí dobrého duchovního života. Věřit, to však není jen otázka pocitů, ale taky otázka důvěry. Někdy se dokonce musíme postavit proti emocím a připomenout si, že jsme Božími dětmi.

K zamyšlení

- ♦ Přečti si z 57. kapitoly Izajáše verše 12., 13. a 15. Kdy se podle Izajáše člověk nepřibližuje k Bohu? Kdy se Pán Bůh přibližuje k člověku?

Středa

1 Kor 1,22-24

Co přináší hledání zázračných znamení nebo moudrosti?

Z Buddhova života

Co víme o zakladateli buddhismu?

Králevic Siddhártha Gautama, později známý jako Buddha, se narodil asi roku 563 př. Kr. v městě Kapilavastu v dnešním Nepálu. Otec ho zahrnoval radovánkami a vyhověl všem jeho přáním. Siddhártha nikdy neviděl nic smutného. Když mu bylo devětadvacet let, požádal vozataje Čhannu, aby ho vzal na projížďku bez vědomí krále. A jak králevic projížděl městem, uviděl věci, které nikdy předtím ani nezahlédl: chudáka strace, nemocného muže a mrtvolu, kterou nesli k pohřební hranici. Siddhártha se poprvé setkal s realitou života: „Všechno je pomíjivé, na tomto světě není nic trvalého. Když to vím, nemohu mít z ničeho radost. Jak může člověk, který ví, že smrt je nevyhnutelná, stále cítit v srdci chtivost, užívat si smyslového světa a neplakat před tou neodvratnou hrozbou?“ Rozhodl se, že se vzdá rozmařilého života v paláci. Oblékl se do žlutého hávu jako svatý muž a putoval severovýchodní Indií. Vyhledával svaté muže a mudrce a učil se od nich staroindickým způsobům meditace. Hlavním smyslem jeho hledání bylo najít odpověď na problém utrpení. Někteří hinduisté věřili, že proces života, smrti a znovuzrození je nekonečný řetězec bytí a pokračuje ze života do života. Tehdy však vzniklo nové učení, že duše toho, kdo prožije navýsost duchovní život (nebo životy), se může ztotožnit s brahmou, nejvyšším bytím. Tak se řetězec bytí přetrhne. To Siddhárthu zaujalo, a tak se rozhodl zahájit kruté sebekázně a soustavnou meditaci. Zůstal u řeky Nairāṇḍžany šest let v dešti a větru, jedl a pil jen tolik, aby se udržel při životě.

K zamyšlení

- ♦ Mluví o utrpení i Bible, nebo se mu vyhýbá? (Jób 17,6-8)

Čtvrtek

Iz 63,9

Jaký postoj zaujímá trojjediný Bůh k bídě člověka?

Hlas Buddhy

Jednoho dne si Siddhártha uvědomil, že tyto roky sebetřýzně mu jen oslabily tělo. Ve stavu takového tělesného vyčerpání nemohl ani meditovat. Vykoupal se v řece a pohroužil se do hluboké meditace, v níž si připomněl všechny své minulé životy. Dosáhl poznání řetězce narození a smrti a nabyt jistoty, že se zbavil nevědomosti a vášně svého já, které ho poutalo k tomuto světu. Konečně dosáhl procitnutí.

Tento zážitek je počátkem historie buddhismu jako náboženství. Siddhártha se stal Buddhou, Procitnuvším. Jeho touhy a strádání byly ty tam a on jako Buddha zakusil nirvánu.

Vedle křesťanství, judaismu, islámu a hinduismu je dalším důležitým světovým náboženstvím buddhismus. Původně vznikl v severní Indii, ale své kořeny zapustil zvláště ve střední a jihovýchodní Asii. I v Západním světě najdeme buddhisty, ale je jich méně než například muslimů.

Buddhismus se v něčem od ostatních náboženství liší, a v jiném zase podobá. Já-drem celého učení je soustředění a meditace, které vedou k odpoutání se od země, k dosahování stále vyšší a vyšší formy bytí, až nakonec k nejvyšší formě - nirvāně.

Buddhismus vznikl také jako reakce na hindustické kastovníctví. V samotné Indii zanikl počátkem 2. tisíciletí, částečně v důsledku asimilačních tlaků ze strany hinduismu a fyzické likvidace buddhistických center muslimskými dobyvateli. Dnes má buddhismus dvě větve - théraváda a mahájánu, vyrůstající ze stejných kořenů. Zvláště mahájánský směr se těší veliké pozornosti na Západě. Jeho důraz na soucit a moudrost je přitažlivý. Můžeme hovořit o buddhismu čínském, buddhismu japonském (oba obnoveny po 2. světové válce) a tibetském („lamaismu“).

K zamyšlení

- ♦ Přemýšlíš někdy o smrti, o tom, jak beznadějně nepřátelství existuje mezi národy, jak lidé trpí? Jak sis to zatím vyřešil? Čti Jer 29,11

Pátek

Matouš 6,33

Co se zde říká o Božím království? Přečti si tyto verše v kontextu.

Osvobození

Svaté knihy, které vznikaly po celá staletí z různých zdrojů a s nezbytnými obměnami, hrají v buddhismu roli daleko menší, než je tomu u jiných náboženství. Buddhismus je silně synkretický. To znamená, že z oblastí, do kterých proniká, přijímá různé myšlenky. Čistý buddhismus vlastně neexistuje. Jedním z hlavních bodů jeho učení je reinkarnace /podobně jako v hinduismu/. Smrt vytváří pouze jakýsi přechod do jiné formy bytí; tou nejvyšší formou je Buddha. Pokud jí člověk dosáhne /podaří se to prý jen vzácně/, osvobodí se od utrpení. Mnichům vysvětloval Buddha utrpení takto: „Jaká je svatá pravda o utrpení? Narození je utrpení, věk je utrpení, nemoc je utrpení. Sjednotit se s tím, co stojí proti nám, je utrpení, odloučit se od toho, co máme rádi, je utrpení. Nemít to, co si přejeme, je utrpení.“ A dále pokračoval, že i přilnutí k materiálním a smyslovým věcem je utrpení. Směřovat k poznání a k realizaci - to, co my, lidé ze Západu, považujeme za ctnost - je pro buddhisty utrpení, od kterého se musí člověk osvobodit.

Složitým způsobem meditace je Buddhova „osmidílná cesta vedoucí k odstranění strasti: pravý názor, pravé rozhodnutí, pravá řeč, pravé jednání, pravé živobytí, pravé snažení, pravá bdělost a pravé soustředění.“

K zamyšlení

V čem jsou si hinduismus a buddhismus podobné?

Ještě stále hledáš Boží království nebo jsi už jeho součástí?

Uložit

V tomto úkole jsme si v hrubých obrysech ukázali hlavní body hinduismu a buddhismu.

1. Podle hinda je život nekonečný cyklus, kde sehrává důležitou roli reinkarnace.
2. Dále je to mystika, rovněž pro hindy důležitá.
3. Nejznámějším hindem je Gándhí.
4. V buddhismu nejsou svaté knihy tak významné, jako je tomu u jiných náboženství, ale důležité místo zaujímá reinkarnace.
5. Buddhismus je silně synkretický.

Aplikace

1. V Indii je úzce spjata kultura s náboženstvím. Můžeme tvrdit totéž o naší evropské společnosti? Byla u nás dříve kultura spjata s náboženstvím více než dnes? Myslíš si, že je to změna k lepšímu?
2. Podle Bible se může člověk rozhodnout pro Boha pouze během svého života. Po smrti už nemá další možnost. Přečti si podobenství o boháči a Lazarovi /Luk 16,19-31/. Chtěl bys raději Boha, který dává víc příležitostí?
3. Gándhí prakticky ukázal na některé křesťanské ctnosti. Měl soucit s chudými a kázal o míru. Myslíš si, že plnil Boží vůli a bude v Božím království?
4. V pátek jsme četli Matouše 6,33. Přečti si tyto verše ještě jednou, v kontextu. Vyzývá nás Ježíš k tomu, abychom se naprosto osvobodili od závislosti na materiálních věcech? Jak posuzuje všeobecně materiální věci Bible?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

BUDDHA, BRÁHMA, MOHAMED - A JEŽÍŠ

**„Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe,
neboť spása je ze Židů. Ale přichází hodina, ano již je tu,
kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat
v Duchu a v pravdě.“**

Jan 4,22-23

7

Krátce jsme se věnovali islámu, hinduismu a buddhismu. Víme, že to nejsou jen náboženství se svou historií, ale mají svůj vliv stále. Do určité míry se přetvářejí a vznikají z nich nová hnutí. Jako například transcendentální meditace - z hinduismu.

Neznámý indický guru se proslavil doslova ze dne na den, když ho v roce 1967 přišli navštívit členové hudební skupiny Beatles. Jeden z nich, George, se s Mahárišem Mahéšem Jógim seznámil při studiu indické hudby. Jeho nadšení přesvědčilo Johna, Paula a Ringa, aby se vydali do odlehlého kouta Walesu studovat u Mahárišiho transcendentální meditaci (TM).

Když senzace opadla, Maháriši odletěl domů se slovy: „Vím, že jsem selhal. Moje misie skončila.“ Přísahal, že se už nikdy na Západ nevrátí.

Jeho misie však neskončila. Ve svém osmapadesátipokojovém klimatizovaném ášramu, rozprostírajícím se na ploše patnácti arů v Rišíkši v Indii, vymyslel nový plán. Rozhodl se založit tři sta padesát středisek pro přípravu učitelů. Ze středisek se postupně měly stát Univerzity TM.

Na celém světě se jí věnují miliony lidí.

Tento týden se budeme vždy dva dny znovu věnovat velkým světovým náboženstvím jako v minulých týdnech, a to ve srovnání s křesťanstvím.

Neděle

Římanům 5,8.11

Co to znamená smíření?

Prostředník

Islám je monoteistické náboženství /uctívá pouze jediného boha/ a je tedy blíží křesťanství než buddhismus a hinduismus. A přece je obrovský rozdíl mezi Alláhem a Ježíšem Kristem. Muslimové obviňují křesťany z uctívání více bohů /trojice - Otce, Syna a Ducha svatého/. Ježíš Kristus je pro ně pouze prorokem. Duch svatý /určitá forma božského záření/ hrál sice určitou roli při Kristově narození, které je čisté a neposkvrněné, ale přesto zůstává Ježíš pouze člověkem. Nebyl ukřižovaný, ale na kříži zemřel někdo, kdo se mu podobal. V koránu se přesně nepíše, co se s Ježíšem stalo. Odešel do nebe, a bude přítomen na posledním soudu. Ale podle muslimů není naším prostředníkem. Člověk musí věřit a dělat dobré skutky, aby byl spasený.

Bible nám však říká něco jiného. Člověk přerušil spojení se svým Otcem, a tím se mu naprosto odcizil. Ale Bůh si přeje, aby se tento vztah obnovil. Proto se snaží člověku ukázat, v čem spočívá hřích, spravedlnost a soud /Jan 16,8/, aby ho přivedl k nápravě a ke změně způsobu života. Smrtí Ježíše Krista byl postaven most od Boha k člověku. Člověk, který toto přijme, najde znovu cestu k Bohu a smíření s ním.

I když islám a křesťanství mají hodně společného, základní rozdíl mezi nimi je ten, že křesťané našli v Ježíši svého Osvoboditele a Prostředníka.

K zamyšlení

- ♦ Je Kristus také tvým prostředníkem? Chce jím být.

Pondělí

Marek 16,15.16

Koho Ježíš posílá? A proč je tento úkol tak důležitý?

Nátlak, nebo poslání?

Mají se křesťané snažit obrátit muslimy na křesťanskou víru? Budou spaseni pouze křesťané? A jsou všichni nekřesťané navždy ztraceni? Začneme tou poslední otázkou. Nevíme, kdo z nás bude v Božím království, ale Bůh je Bohem lásky a my mu klidně můžeme věřit. V Bibli najdeme zajímavé texty, které říkají, že ti, kteří neměli možnost slyšet a přijmout poselství záchrany, budou souzeni na základě svých reakcí na to, co poznali, co jim bylo zjeveno. Jinak řečeno, budou spaseni, jestliže žili v souladu se svým svědomím. Čti Římanům 1,8-32

7

To, co je pro nás důležité, je poslání, které nám Pán svěřil: hlásat evangelium všem lidem, tedy i muslimům. Bůh si opravdu přeje, abychom nikoho nevynechali. Poselství Ježíše Krista nabízí daleko víc než poselství Mohameda a Buddhy. I ti, kteří se spokojili pouze s učením Budhy a Mohameda, by se měly dozvědět, že existuje daleko lepší cesta.

Není to jednoduché. Adventističní kazatelé to taky zkoušejí. Již několik desítek let se snaží muslimům na Středním východě nebo v severní Africe ukazovat Boha, ale pouze s malým úspěchem. V některých afrických zemích se adventní poselství šíří rychle, ale v muslimských oblastech jsou výsledky velmi slabé. Při našem kontaktu s muslimy se snažme především ukázat na to, že láska Ježíše Krista přijímá každého člověka.

K zamyšlení

- ♦ Co je podmínkou k tomu, abys mohl sdělit informace o Boží lásce?

Úterý

Skut 4,12

Co vše to znamená, že jsme křesťané = kristovci?

Cesta k Bohu

Jedním z důvodů rozšíření hinduismu je cestování. Cestování by ještě poměrně nedávno znamenalo rituální poskvrnění. To platilo i o usazování hindů v zámoří a zakládání zámořských misií, a tedy i přijímání nově obrácených (konvertitů) neindického původu.

Z hinduismu čerpá například **transcendentální meditace**, o které jsme četli v úvodu. Mezi žáky M. M. Jógiho byly i známé osobnosti jako např. Mia Farrowová, Jane Fondová či členové skupiny Beatles. Hnutí se jmenovalo Hnutí za duchovní obnovu, později se přejmenovalo na Vědu o tvořivé inteligenci.

Transcendentální meditace má tři stupně: transcendentální vědomí, „boží vědomí“, „brahmánské vědomí“. TM učí, že bůh je neosobní, život je koloběh znovuzrození, člověk se může dopracovat k dokonalosti, hřích je možno překonat meditací, Kristus byl prorok, a ne spasitel světa.

Můžeme říct, že

- TM je náboženského, ne vědeckého charakteru, protože vychází z mantry, spisy Maháriši ukazují TM jako „cestu k Bohu“. Také proto, že iniciační rituál má náboženský ráz (klekání, oběti...). (Na zámku v Mentmore se meditující učili vznášet - levitovat.)
- Nebezpečí TM spočívá v tom, že může vést k rozvinutému pocitu strachu, deprese, fyzického a mentálního napětí aj. TM bere místo pravé bohoslužbě.
- Je pravda, že většina nováčků TM provozuje cvičení spíše kvůli tělesnému efektu. Nevědí obecně mnoho o náboženském aspektu metody. Možná ještě nepřejali východní představy o světě.

K zamyšlení

- ♦ Čti znovu text 4,12 a znovu si polož otázku, co vše vyplývá z toho, že jsme křesťané = kristovci.

Středa

1 Král 18,24

Jak vzývali svého boha proroci Baalovi, jak vzýval Boha Eliáš?

Vzývání jména

Haré Kršna. I členové Mezinárodní společnosti pro uvědomování si Kršny mají jako závazné hinduistické posvátné texty. Do základního vyznání jejich víry patří tyto body:

Po smrti se duše převtělí. Způsob života, který člověk vede v tomto životě, ovlivní podobu, kterou dostane v životě dalším.

Spása je v očistění, v úplně oddanosti a podřízenosti Kršnovi. Haré Kršna je nejvyšší hindustický bůh, Pán, Absolutní Pravda. Má mnoho podob.

Muži jsou nadřazeni nad ženami. Žádný skutek, který člověk vykoná pro Kršnu, nemůže být zlý. Kršna stojí nad dobrem i nad zlem.

Ježíš nebyl Bůh. Byl jen oddaným stoupencem Kršny, přicházejícím z jiné planety.

Všichni členové hnutí mají denně pronést 16krát růženec, při kterém se 108krát opakuje vzývání jména Kršny.

K zamyšlení

- ♦ Co se vlastně řeší životem po smrti, jak ho předkládají východní náboženství?
- ♦ Co říká Bible o uchování identity lidského jedince v novém životě po vzkříšení? Jób 19,25-27

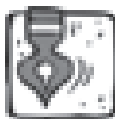
Čtvrtek

Iz 53. kap.

Co a jak udělal Ježíš, aby vytvořil nový most mezi strádajícím lidstvem a Bohem?

Mezi lidmi a Bohem

Když se jeden mnich ptal Buddha na obraz boha, mlčel. Máme přijímat to, co vnímáme svými pěti smysly. Pokud nějaký bůh je, stejně toto naše smyslové vnímání přesahuje. Buddha si nekladal za životní cíl vést lidi k bohu. Hlásal „bídu a její konec“.

V důsledku lze o hnutích, která vycházejí z buddhismu, mluvit jako o určitém paradoxním mystickém materialismu.

Co můžeme říci o tom, jak chtěl Kristus pomoci člověku, aby opět znal svého Boha? „Hřích nás nejen vzdaluje od Boha, ale také v nás ničí jak touhu, tak i schopnost identifikovat ho. Kristovým posláním bylo odstranit veškeré dílo zla. On má moc změnit a obnovit schopnosti ochromené hříchem, zvrácenou vůli i myšlení. Otevírá nám bohatství vesmíru a sám nám dává sílu objevit a přivlastnit si tyto poklady. Potřebujeme s ním v životě spolupracovat.

Ten, kdo chce lidstvo změnit, musí je i pochopit. Lidi lze zasáhnout a povznést jedině soucitem, vírou a láskou. Kristus byl takovým Mistrem, měl dokonalé porozumění pro lidskou duši.

Kristus viděl v každé lidské bytosti nekonečné možnosti. Viděl, jakými by se lidé mohli stát, kdyby se nechali proměnit jeho milostí.“ (EGW, Výchova)

K zamyšlení

- ♦ Proč se Kristovo vykoupení stalo právě takovým způsobem - utrpením, neuznáním? Co to vypovídá o Božím charakteru?

Pátek

Žid 4,15

Buddha změnil svůj životní styl, když poznal lidskou bídu a utrpení. Co můžeš v tomto směru říct o Ježíši Kristu?

Světlo a světla

Svět má své velké učitele, s velkým nadáním a rozsáhlými znalostmi. Jejich objevy a výroky inspirují a otvírají nové oblasti poznání. Lidstvo tyto muže a ženy respektuje jako vůdce a doborodince. Je zde ale jeden, který stojí nad nimi. Můžeme sledovat životní cesty všech velkých učitelů, kam až sahají lidské zprávy - světlo však tu bylo již před nimi. Jako měsíc a hvězdy naší sluneční soustavy září odrazem slunečního světla, tak velcí myslitelé, pokud byla jejich nauka pravdivá, byli odrazem paprsků Slunce spravedlnosti. Jejich myšlenky byly od Světla světa.

Křesťané si mají uvědomovat svou odpovědnost za to, co přijali, a s respektem a láskou k člověku jakéhokoli původu mu nabízet to, co bylo nabídnuto i jim: spase-
ní v Kristu.

K zamyšlení

- ♦ **Co se snažil řešit Buddha? Co bylo a co nebylo v jeho možnostech? V čem a jak uspěl či neuspěl Ježíš Kristus?**

Uložit

1. Hlavním cílem tohoto úkolu je ukázat na jedinečnost křesťanství a vyzdvihnout Ježíšovu osvobozující milost ve srovnání se třemi velkými východními náboženstvími.
2. Mezi hlavní nauky náboženství patří učení o stavu člověka po smrti. Postupně zjišťujeme, kolik verzí lidé vypracovali. Jako křesťané vidíme v tom působení nepřítele spasení během celých dějin lidstva.
3. Evangelium je zvěst o záchraně pro člověka každého národa i rasy.

Otázky k diskuzi

1. Slyší Bůh modlitby člověka pouze tehdy, když má o něm správné představy, nebo i tehdy, jestliže jsou naše představy nebiblické? Jaký je tvůj názor? Můžeš ho podpořit biblickým textem?
2. V čem se liší muslim od křesťana?
3. Co si myslíš o pravidelné modlitbě? Nestává se rutinou? Anebo je naopak důležitým základem křesťanského života?
4. Objevil bys teď něco nového ve 3. kapitole 1 Moj, zvláště ve verších 3-5? Když lidé akceptují tento výrok nepřítele, jaké různé důsledky to má?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:
